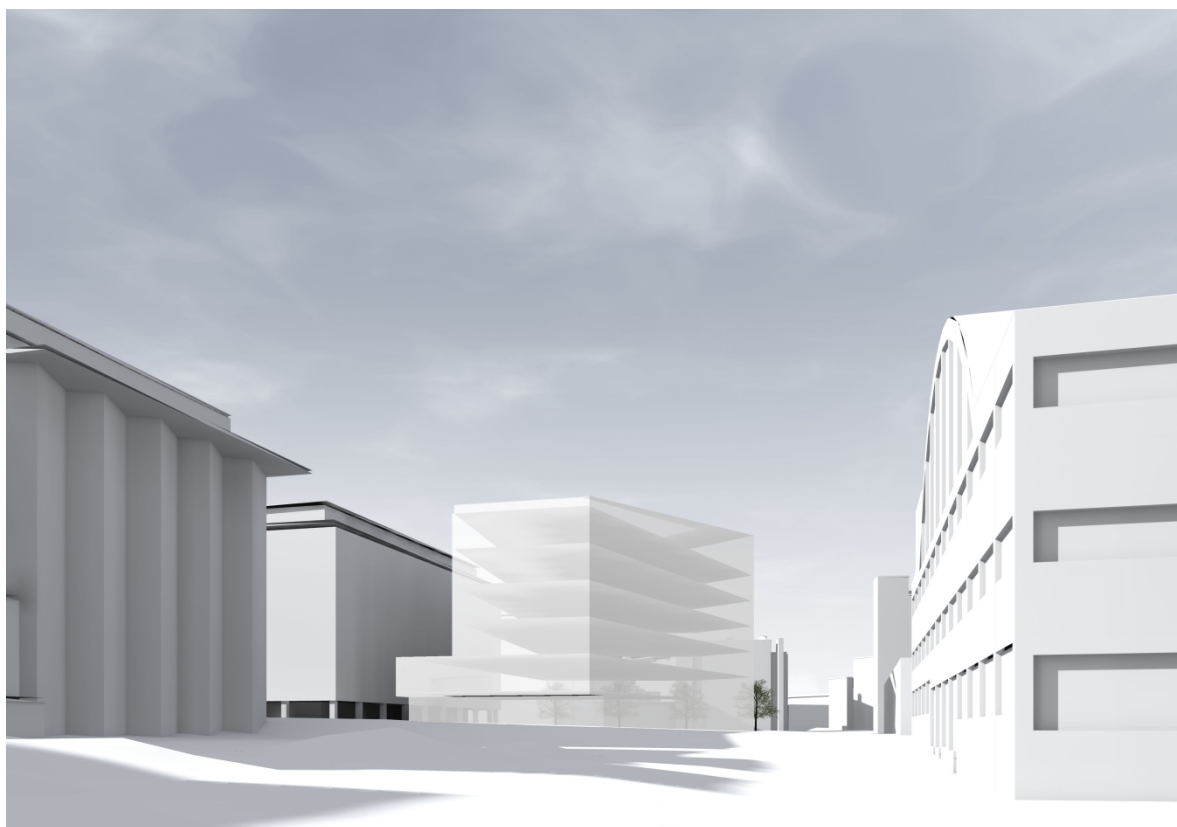

KESKUSTAN TERVEYS- JA HYVINVOINTIKESKUS

Tarveselvitys

22.5.2017

Päivitetty toiminnan ja tarpeen kuvauksen osalta
hankesuunnitelman liitteeksi
4.12.2018

HELSINGIN KAUPUNKI
SOSIAALI- JA TERVEYSVIRASTO
KIINTEISTÖVIRASTO / TILAKESKUS

1	YHTEENVETO	5
1.1	Tiedot hankkeesta	5
1.2	Tiivistelmä.....	5
1.3	Aikaisemmat päätökset ja sopimukset	6
2	TOIMINNAN KUVAUS	7
2.1	Terveys- ja hyvinvointikeskus	7
2.1.1	Terveys- ja hyvinvointikeskuksen määritelmä	7
2.1.2	Toimintamallin kuvaus.....	7
2.1.3	Laajennettu aukioloaika.....	8
2.2	Rakennuksen yhteiset palvelut.....	8
2.2.1	Neuvonta- ja turvapalvelut.....	8
2.2.2	Itsehoito- ja itsepalvelupisteet	9
2.2.3	Itseilmoittautuminen	9
2.2.4	Palvelutarpeen arviointi ilman ajanvarausta.....	9
2.3	Terveysasemapalvelut.....	9
2.4	Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö.....	10
2.5	Psykiatria- ja päihdepalvelut.....	11
2.6	Fysioterapia	11
2.7	Toimintaterapia	12
2.8	Kuvantamispalvelut	12
2.9	Laboratoriopalvelut	13
2.10	Tukipalvelut.....	13
2.10.1	Tietotekniikka	13
2.10.2	Henkilökunnan pukutilat ja vaatehuolto	13
2.10.3	Henkilöstöruokailu	14
2.10.4	Lääkehuollon ja kliinisen farmasian palvelut ja lääkkeiden käsittely.....	14
2.10.5	Välinehuolto	14
2.10.6	Lääkintälaittehuolto.....	15
2.10.7	Laitoshuolto	15
2.10.8	Jätehuolto	16
2.10.9	Turvallisuus.....	17
2.10.10	Vahtimestaripalvelu	18
2.10.11	Arkistointi	19
2.10.12	Varastointi.....	19
2.10.13	Kiinteistönhoito	19
3	TILAT	20
4	RAKENNUSPAIKKA	21
4.1	Hankkeen sijainti	21
4.1.1	Maanalaiset kalliotilat	21
4.2	Asemakaava	22
4.3	Liikenne- ja huoltoyhteydet sekä pysäköinti	22
4.4	Kunnallistekniikka	23
4.5	Runkomelu	23
4.6	Kampin metroasema	23
4.7	Rakennuksen sijainnista johtuvat lähtökohtaiset erityisvaatimukset	23
5	LAATUTASO.....	24
5.1	Lähtötiedot.....	24
5.2	Toiminnallinen laatutaso.....	24
5.3	Tekninen laatutaso	25
5.4	Energia- ja elinkaaritavoitteet	25
5.5	Rakennustekniikka	25
5.6	Rakennuksen paloturvallisuus:.....	27
5.7	Sähköjärjestelmät	27
5.8	ATK- ja teletilat	28

5.9	LVI-tekniikka	29
6	HANKKEEN ERITYISPIIRTEET	30
7	RAKENTAMISKUSTANNUKSET	31
8	TILAKUSTANNUS KÄYTTÄJILLE	31
9	KÄYTTÖTALOUS JA HENKILÖSTÖ	31
9.1	Tilamuutokset	31
9.2	Käynnistämiskustannukset	32
9.3	Henkilöstösuunnitelma	32
10	TOTEUTUS JA AIKATAULU.....	33
11	TOTEUTUS- JA YLLÄPITOVASTUU.....	33
12	VÄISTÖTILAT JA TOIMINTAOLOSUHTEET RAKENTAMISEN AIKANA.....	34
13	TYÖRYHMÄT.....	34
13.1	Sosiaali- ja terveystoimialan työryhmät ja asiantuntijat.....	34

1 YHTEENVETO

1.1 Tiedot hankkeesta

Hankkeen nimi	Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus
Osoite	Salomonkatu 8a, Kampinkuja 1
Sijainti	00100 Helsinki
Toiminta	Terveysasematoimintaa, psykiatria- ja päihdepalveluja, nuorten- ja aikuisten sosiaalityötä, fysioterapiapalveluja
Laajuus	Esitetään hankesuunnitelmassa
Tavoiteaikataulu	Esitetään hankesuunnitelmassa

1.2 Tiivistelmä

Keskustan alueella tarvitaan monipuoliset, tehokkaasti toimivat ja kilpailukykyiset sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut.

Keskustan sähkö- ja Autotalon väliin Kampin metroaseman sisäänkäynnin päälle sijoittuva terveys- ja hyvinvointikeskus on parhaalla mahdollisella paikalla liikenteen solmukohdassa. Palvelukeskus on helposti ja nopeasti saavutettavissa eri suunnista kaikilla joukkoliikennevälineillä.

Asiakkaan kannalta ison palvelukeskuksen etuna on monipuolisten palvelujen hyvä saatavuus niiden ammattilaisten toimesta, joita asiakas kulloinkin tarvitsee. Iso keskus mahdollistaa kaikkien palvelujen tarjoamisen laajennettuna palveluaikana.

Rakennuksen suunnittelussa on otettu huomioon mahdollisesti tulevat maakunta- ja sote -uudistukset. Tilat ovat monikäyttöisiä ja muuntojoustavia, ja ne mahdollistavat sekä suoran valinnan sote-keskuksen että liikelaitoksen tai molempien erilaisia toimintoja. Tilojen käyttö tarkentuu, kun maakunta-, sote- ja valinnanvapauslainsäädännöt on hyväksytty ja kun tulevan Uudenmaan maakunnan tahtotila tarkentuu. Hankkeesta neuvotellaan tulevan Uudenmaan maakunnan kanssa ennen lopullista sitoutumista hankkeeseen.

Kalasataman ja Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukset muodostavat yhdessä etelän terveys- ja hyvinvointikeskuksen, jonka palvelut koostuvat pääasiassa aikuisväestölle suunnatuista terveys- ja sosiaalipalveluista. Osa palveluista on myös lapsille, nuorille ja ikääntyneille

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen sijoittuu terveysasematoimintaa, psykiatria- ja päihdevastaanottotyötä, nuorten- ja aikuisten sosiaalityötä sekä fysioterapia- ja toimintaterapiapalveluja. Tavoitteena on yhdistää yhteen pisteeseen nyt hajallaan olevia aikuisväestön palveluja.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksessa on käytössä uudenlainen toimintamalli ja sitä tukevat muuntojoustavat tilaratkaisut. Uudet tilat, tietotekniset järjestelmät ja toimintamallit mahdollistavat työtapojen kehittämisen vastaanotossa, moniammatillisessa yhteistyössä ja asiakkaan kokonaisvaltaisessa palvelussa.

Uudet käyttöön otettavat tietojärjestelmät ovat keskeinen osa toimintakonseptia tilojen varauksessa, asiakkaiden ohjauksessa, ajanvarauksessa ja mobiileissa työskentelymuodoissa.

Hankkeen rakentaminen edellyttää asemakaavan muutoksen. Kohdetta ja sen mahdollisuuksia sijoittua esitettyyn paikkaan on tarveselvitysvaiheen alusta lähtien tutkittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Suunnitelmassa on noudatettu kaupunkisuunnitteluviraston antamia ohjeita rakennuksen muodosta ja korkeudesta.

Toiminta sijoittuu kuuteen maanpäälliseen kerrokseen. Ensimmäiseen kerrokseen sijoittuvat talon isommat ryhmätilat. Toinen kerros muodostaa Terveys- ja hyvinvointikeskuksessa sisääntulokerroksen, missä sijaitsevat yhteiset aulapalvelut, ilmoittautumisautomaatit, vastaanotot ilman ajanvarausta, toimenpidetiloja sekä HUS kuvantamisen yksikkö. Samalle tasolle sijoittuvat Sähkötalon rakennukseen HUS laboratorion tilat sekä osa Terveys- ja hyvinvointikeskuksen ryhmätiloista. Kolmanteen kerrokseen sijoittuvat vastaanottohuoneiden lisäksi fysioterapian ryhmätilat. 4-6. kerrokseen sijoittuvat vastaanottohuoneet, ryhmätiloja, kerrosten toimenpidetilat ja taustatyöskentelytilat. Kellarikerroksessa on pukutiloja, teknisiä tiloja ja jätehuoltotilat.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen suunnitellaan monikäyttöiset vastaanotto- ja toimenpidehuoneet. Vastaanottohuoneet ovat pääosin samankokoisia ja ne kalustetaan toiminnan mukaan. Taustatyöskentelytilassa on erilaisia, myös hiljaisen työn mahdollistavia työpisteitä, joissa hoidetaan puhelinpalvelut, sähköinen asiointi ja kirjalliset työt. Taukotilat ovat taustatyöskentelytilojen yhteydessä. Henkilökunta- ja tavaraliikenne on erotettu asiakasliikenteestä. Uudet toimintamallit ja muuntojoustavat, yleispätevät tilaratkaisut mahdollistavat palvelujen kehittämisen vähäisin tilamuutoksin.

Sosiaali- ja terveysviraston käyttöön tulee huoneistoalaa noin 10300 htm². Kokonaisvuokra on alustavan arvion mukaan noin 4,1 miljoonaa euroa vuodessa (alv 0%). Vuokra-arvio on laskettu 3% korolla ja 30 vuoden poistoajalla. Lisäksi virasto varaa 4,5 miljoonaa euroa kiinteisiin sairaalalaitteisiin, irtokalusteisiin, varusteisiin, instrumentteihin sekä tietoteknisiin hankintoihin.

Terveys- ja hyvinvointikeskukseen sijoitettavista sosiaali- ja terveyspalveluista ja luovuttavista tiloista päätetään sote-uudistuksen täsmentyessä kaupunkistrategian mukaisesti.

1.3 Aikaisemmat päätökset ja sopimukset

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti 7.10.2014 § 347 sosiaali- ja terveysviraston palveluverkon uudistamisen periaatelinjaukset ja toteuttamismallit "Sosiaali- ja terveysviraston palveluverkkosuunnitelma vuoteen 2030" – raportin mukaisesti. Suunnitelman mukaan keskustaan sijoitetaan yksi kuudesta terveys- ja hyvinvointikeskuksesta.

Terveys- ja hyvinvointikeskukselle (THK) on etsitty sijoituspaikkaa Helsingin keskustasta. Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 30.09.2015 (59§) merkitä tiedoksi raportin keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen sijoittamiseksi Helen Oy:n pääkonttorin tiloihin. Raportin perusteella Sähkötalon suojeltu rakennus ei taivu ongelmitta terveys- ja hyvinvointikeskuksen ja perhekeskuksen toimintaan. Sen

sijaan uudisrakennus olisi tehokkaampi ja toimivampi ja toisi kustannuksia nopeasti takaisin. Samalla Sähkötalon suojelevarvot olisi mahdollista säilyttää.

Sosiaali- ja terveysviraston tilahankejohtoryhmässä hyväksyttiin 18.1.2016 Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen sekä perhekeskuksen tarvekuvaus jatkosuunnittelua varten. Sen perusteella kiinteistöviraston tilakeskus ja kaupunkisuunnitteluvirasto tarkastelivat Kampinkuja 1:n soveltumista keskusten sijaintipaikaksi. Selvityksen perusteella tontille on mahdollista sijoittaa uudisrakennus, johon mahtuu tavoitteen mukainen terveys- ja hyvinvointikeskus ilman suun terveydenhuoltoa. Perhekeskus ei tontille mahdu. Sosiaali- ja terveysviraston johto on hyväksynyt nämä rajaukset ja linjannut, että jatketaan terveys- ja hyvinvointikeskuksen suunnittelua. Perhekeskusta ei tässä yhteydessä suunnitella.

2 TOIMINNAN KUVAUS

2.1 Terveys- ja hyvinvointikeskus

2.1.1 Terveys- ja hyvinvointikeskuksen määritelmä

Terveys- ja hyvinvointikeskuksella (THK) tarkoitetaan fyysistä tilaa ja palvelukokonaisuutta, joka kokoaa pääasiassa aikuisväestölle tarkoitettuja sosiaali- ja terveyspalveluja ehkäisevistä palveluista korjaaviin palveluihin ja turvaa kokonaisvaltaisen, tarpeen mukaisen tuen tarjoamisen väestölle. Osa palveluista tuotetaan myös lapsille, nuorille ja ikääntyneille. Terveys- ja hyvinvointikeskus sijaitsee mahdollisuuksien mukaan samoissa tiloissa, mutta ei välttämättä ole yksi fyysinen asiakaspalvelutila.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus sisältää seuraavat palvelut: terveyskeskuslääkäriin, terveydenhoitajan ja sairaanhoitajan vastaanottopalvelut, perustason mielenterveys- ja päihdepalvelut ja ryhmätoimintaa, nuorten ja aikuisten sosiaalipalvelut sekä aikuisten fysioterapia- ja toimintaterapiapalvelut. Laajempia psykiatria- ja päihdepalveluja sekä vammaispalveluja tuodaan keskuksen jalkautuvana palveluna. läkkäiden palveluohjaus toteutetaan läheisessä Kampin palvelukeskuksessa. Tukipalveluja ovat mm. laboratorio- ja kuvantamispalvelut.

Keskustan THK ei sisällä suun terveydenhuollon palveluja, joita etelän alueella tuotetaan Kalasataman THK:ssa.

2.1.2 Toimintamallin kuvaus

Terveys- ja hyvinvointikeskuksessa on monipuoliset palvelut. Toimintamallissa asiakkaalla on mahdollisuus saada palvelukokonaisuutensa liittyvät palvelut sujuvasti samasta pisteestä. Satunnaisesti ja paljon palveluita tarvitseville asiakkaille on erilaiset palveluprosessit.

Peruspalvelut toteuttaa monialainen tiimi, jossa on terveysasemapalvelujen, fysioterapiapalvelujen, mielenterveys- ja päihdepalvelujen sekä sosiaalineuvonnan ammattilaisia.

Asiakas saa tarpeen mukaan THK:sta yhteyshenkilön, joka koordinoi asiakkaan palvelukokonaisuutta. Laajemmat psykiatria- ja päihdepalvelut, vammaispalvelut, nuorten ja aikuisten sosiaalityön palvelut toteutetaan tiiviissä yhteistyössä näiden palvelujen tiimien ammattilaisten kanssa.

Keskustan THK:n jatkosuunnittelussa on huomioitava valtakunnallisen SOTE-uudistuksen ja uudistuvan lainsäädännön vaikutukset palvelutuotantoon ja toimintojen sijoittumiseen.

Asiakasneuvonta, palvelutarpeen arviointi ja ajanvaraus tehdään pääasiallisesti sähköisenä asiointina tai puhelinpalvelun kautta. Ilman ajanvarausta saapuvien asiakkaiden neuvonta ja palvelutarpeen arviointi tehdään toisessa kerroksessa, joka on terveys- ja hyvinvointikeskuksen sisäänkäyntikerros. Omahoitoa tuetaan itsehoitopistein.

Varatuille vastaanotoille ilmoitaudutaan itseilmoittautumisautomaattien avulla, jotka ohjaavat asiakkaan suoraan vastaanottohuoneiden lähiodotustiloihin.

Vastaanotto-, ryhmä- ja kokoushuoneet ovat rakenteeltaan muuntojoustavia. Ryhmä- ja kokoustiloja voidaan yhdistää tarvittaessa suuremmiksi tiloiksi.

Vastaanotto- ja ryhmätilat saadaan tehokkaaseen käyttöön ajanvaraus- ja tilanhallintajärjestelmän avulla. Normaalien vastaanottojen lisäksi tilat mahdollistavat myös tarvittaessa yhteis- ja ryhmävastaanottoja.

Vastaanottohuoneet ovat yhteisessä käytössä ja niitä voidaan eri kalustuksella, varustuksella sekä liikuteltavalla välineistöllä muuntaa eri ammattiryhmien vastaanottojen tarpeisiin. Uuden toimintamallin mukaan vastaanottotiloissa hoidetaan ainoastaan välitön asiakaskontakti eli vastaanotto ja siihen suoraan liittyvät dokumentoinnit ja muut toimenpiteet. Vastaanottojaksot porrastetaan, jolloin vastaanottotilat voivat olla tehokkaassa käytössä koko aukioloajan.

Taustatyöskentelytiloissa tehdään muu kuin vastaanottotyö, kuten lausuntojen kirjoittaminen, takaisinsoittopalvelu, muu puhelintyö, reseptien uusiminen ja muu paperityö. On myös odotettavissa, että jatkossa suuri osa asiakaskontakteista hoidetaan sähköisen asioinnin sekä etäpalvelujen kautta taustatyöskentelytilassa, jolloin tarve vastaanottotiloille vähenee.

Taustatyöskentelytilaan varataan monipuolisia työtiloja erilaisin seinäke-, tms. ratkaisuin. Äänieristysratkaisuin turvataan asianmukainen työrauha. Taustatiloissa huomioidaan tiimityön, konsultaation ja työn tauottamisen tarpeet. Tilat mahdollistavat myös ovensuu- ja pikakonsultaatiot eri ammattiryhmien välillä.

Tilat varustetaan mobiileilla tietoteknisillä laitteilla ja langattomilla verkoilla. Uuden toimintamuodon käyttöönotto edellyttää myös uuden teknologian käyttöönottoa ajanvarausjärjestelmään, asiakasohjaukseen ja neuvontaan sekä materiaalivirtojen hallintaan.

2.1.3 Laajennettu aukioloaika

Keskustan terveys ja hyvinvointikeskus tulee olemaan auki arkisin klo 7-20 mahdollistaen asiakkaiden palveluihin hakeutumisen nykyisen virka-ajan ulkopuolellakin. Palveluja tarjotaan aukioloaikana asiakkaiden palvelutarpeiden mukaisesti. Lähtökohtana suunnittelussa on kaikkien asiakaspalvelutilojen hyötykäyttö vähintään 10 tuntia työpäivässä.

2.2 Rakennuksen yhteiset palvelut

2.2.1 Neuvonta- ja turvapalvelut

Toisen kerroksen sisääntuloaulan neuvontapisteessä saa yleistä neuvontaa ja ohjausta terveys- ja hyvinvointikeskuksen palveluista sekä muuta opastusta. Vahtimestarin ja järjestyksenvalvojan palvelut on keskitetty sisääntuloaulaan.

2.2.2 Itsehoito- ja itsepalvelupisteet

Kerroksien aulatiloiissa on useampi asiakkaiden itsehoitoa ja itsepalvelua tukeva asiakaspääteillä varustetuja palvelupiste. Itsepalvelupisteessä on mahdollista tehdä verenpaine- ja muita mittauksia sekä terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä riskikartoituksia. Itsepalvelu-pisteissä on omahoitoa tukevia seurantalomakkeita ja muuta omahoitoon kan-nustavaa terveystasvatusmateriaalia.

2.2.3 Itseilmoittautuminen

Sisääntuloaulassa ja muissa kerroksissa on ilmoittautumista palvelevia automaatteja, joilla ennakkoon ajanvarauksen saanut asiakas ilmoittautuu saapuneeksi terveys- ja hyvinvointikeskukseen. Ilmoittautuminen tehdään viivakoodilla varustetulla henkilökortilla. Automaatti ohjaa asiakkaan oikeaan kerrokseen ja odotustilaan. Automaatti tulostaa asiakkaalle myös tarkemmat tiedot varatuista tapaamisista ja kulkureitistä odotustilaan. Asiakas kutsutaan odotustilasta info-näyttöjen avulla oikeaan vastaanottohuoneeseen.

2.2.4 Palvelutarpeen arviointi ilman ajanvarausta

Asiakkaat, jotka saapuvat terveys- ja hyvinvointikeskukseen ilman ennakkoon varattua vastaanottoaikaa, asioivat 2.kerroksen palvelutarpeen arviointipisteessä ja ilmoittautuvat palvelun tarpeen arviointijonoihin itseilmoittautumisautomaatteja käyttäen. Sisääntulokerroksessa asiakkaita ohjaavat myös talon aulaneuvojat. Arviointipiste on tarkoitettu kaikille keskuksen asiakkaille. Arviointipisteessä arvioidaan asiakkaan palvelun tarve ja kiireellisyys. Arvioinnin yhteydessä asiakas saa ohjausta ja tarvittaessa ajanvarausajan ammattilaiselle. Välitöntä palvelua tarvitsevat ohjataan viereisiin vastaanottotiloihin.

2.3 Terveysasemapaalvelut

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksessa tuotetaan muut terveysasemapaalvelut kuin äitiys- ja lastenneuvola sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut. Lisäksi terveys- ja hyvinvointikeskukseen sijoittuu keskitetty haavavastaanotto. Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus sijoittuu joukkoliikenteen solmukohtaan ja sinne on helppo tulla joka puolelta Helsinkiä.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen voi laskennallisesti sijoittua 3-4 terveysaseman palvelut. Näiden terveysasemien työntekijät sijoittuvat monialaisiin tiimeihin. Mahdollisia Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen tukeutuvia peruspiirejä olisivat Vironniemi, Ullanlinna, Kampinmalmi, Taka-Töölö, Lauttasari ja Reijola. Näiden alueiden väestöennuste on 138 300 asukasta vuoteen 2026 mennessä.

Keskustan terveysasemapaalvelut on mitoitettu noin 140 000 asukkaan väestömäärälle.

Taulukko 1. Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen laskennallisen palvelualueen väestöennuste	2017 toteutunut	2022	2026

091 101 Vironniemen peruspiiri	Kuuluu Viiskulmaan	Väestö yht	12 504	12 765	12 367
091 102 Ullanlinnan peruspiiri	Kuuluu Viiskulmaan	Väestö yht	24 638	24 541	24 312
091 103 Kampinmalmin peruspiiri	Tämä jakautuu kaikille kolmelle	Väestö yht	36 820	41 920	44 416
091 104 Taka-Töölön peruspiiri	Kuuluu Töölöön	Väestö yht	15 487	15 696	15 038
091 105 Lauttasaaren peruspiiri	Kuuluu Lauttasaareen	Väestö yht	23 226	24 515	25 057
		yhteensä	112 675	119 437	121 190
201 Reijolan peruspiiri	Kuuluu Laaksoon	Väestö yht	17 406	17 001	17 112

Keskustan THK	Koko palvelualue	Väestö yhteensä	130 081	136 438	138 302

Edellä mainittujen terveysasemien asiakasmäärät ja vastaanottokäynnit on esitetty taulukossa 2 ja 3. Lisäksi haavavastaanoitoilla kävi noin 500 asiakasta vuonna 2017. Nykyresurssien mukaan keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus voi tuottaa asiakkailleen ainakin 80 000 lääkärikäyntiä ja 75 000 hoitajakäyntiä vuodessa. Uudisrakennus mahdollistaa tilojen suhteen jopa 163 000 asiakaskäyntiä vuodessa.

Taulukko 2. Terveysasemien asiakasmäärät vuonna 2017

Terveysasema	Asiakkaat/ eri hetut
Töölön terveysasema	14 565
Viiskulman terveysasema	24 308
Lauttasaaren terveysasema	15 970
Laakson terveysasema	10 592
yht.	65 435

Taulukko 3. Terveysasemien vastaanottokäynnit vuonna 2017

Terveysasema	Lääkärit	Hoitajat
Töölö	12 844	13 430
Viiskulma	28 682	24 906
Lauttasaari	19 662	21 572
Laakso	13 035	10 889
Yht.	74 223	70 797

2.4 Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö

Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö -palvelun tehtävänä on sosiaalihuoltolain (1301/2014) mukaiset palvelut.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksessa tarjotaan keskustan alueen nuorille ja aikuiselle suunnattuja sosiaalipalveluja, joihin kuuluu sosiaalityön ja -ohjauksen lisäksi sosiaalineuvonnan palvelut, etsivän sosiaalityön palvelut sekä toimeentulotuen maksatus- ja välitystilipalveluja. Mahdollisesti keskukseseen sijoittuu tilojen salliessa myös muita toimintoja kuten asumisneuvontaa ja kriisimajoituksen järjestämistoimintaa.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen tulevia aikuissosiaalityön työntekijä- ja vastaanottomääriä on vaikea arvioida, koska vuonna 2017 perustoimeentulotuen päätöksenteko on siirtynyt Kelalle eikä aikuissosiaalityön asiakasmäärän kokonaisuutta vielä tiedetä. Arviolta keskukseen sijoittuvaa henkilökuntaa on noin 30. Nämä ammattilaiset siirtyvät Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksesta, Kallion viratotalosta ja Hopeatieltä.

Sosiaalineuvonta ja sosiaalihuollon palveluihin ohjaus tapahtuu sekä ilman ajanvarausta että ajanvarauksella (suppea sosiaalihuollon palvelutarpeen arvio). Asiakas ohjataan sosiaalityön palveluihin arvion perusteella. Lisäksi on sosiaalineuvonnan ryhmäohjausta, ns. jalkautuvaa sosiaalihojausta yhteistyökumppaneiden tai muiden toimijoiden toimitiloissa. Palvelujen kehittämiskohteena on tietoturvalliset digitaaliset palvelut kuten chat-palvelu.

Toimeentulotuen maksatuksen liittyvä työ tehdään taustatyötilassa.

2.5 Psykiatria- ja päihdepalvelut

Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa toteutetaan etelän psykiatria- ja päihdekeskuksen psykiatriset erikoissairaanhoitopalvelut ja päihdehoidon erityispalvelut. Sinne on sijoitettu psykiatriset häiriökohtaiset työryhmät, kotikuntoutus, ruotsinkielinen psykiatrinen työryhmä, opioidikorvaushoito, opioidikorvaushoidon arviointi ja päihdekuntoutus sekä liikkuva yleispsykiatrinen ja päihdetyön konsultaatiotyöryhmä, joka jalkautuu mm. Keskustan tervys- ja hyvinvointikeskukseen.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen sijoitetaan poliikinnista toimintaa täydentäviä keskitettyjä psykiatria- ja päihdepalveluja. Nykyisistä palveluista siirretään Auroran sairaala-alueelta keskustaan etelän psykiatrinen päiväsairaala, ryhmäterapiakeskus ja fysioterapia- ja liikuntapalvelut sekä Mechelininkatu 46 kiinteistöstä päihdepalvelujen perheiden avokuntoutus (pääosin liikkuvaa työtä) ja ryhmämuotoinen avokuntoutus. Nämä toiminnot edellyttävät soveltuvia ja muunneltavia ryhmätiloja sekä yhteisöllistä tilaa asiakkaiden ja henkilökunnan yhteiskäyttöön.

Lisäksi Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen siirtyy nykyisiltä terveysasemilta psykiatria- ja päihdetyön sairaanhoitajia, joiden ensisijaisena tehtävänä on mielialahäiriöiden ensivaiheen hoidon tehostettu tukeminen, psyykkisistä kriiseistä kärsivien potilaitten tukeminen sekä perustason päihdehoidon arvioiden ja interventoiden toteuttaminen yhteistyössä muun henkilöstön kanssa. Sairaanhoitajat osallistuvat perustasolle suunniteltujen ryhmähoitojen toteuttamiseen. Työ kohdistuu pääasiassa satunnaisen palvelutarpeen asiakkaiden hoitoon.

Siirtyvää henkilökuntaa on yhteensä noin 60.

2.6 Fysioterapia

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen siirtyy noin 14 fysioterapeuttia.

Tilankäytön uusi toimintamalli sopii hyvin fysioterapiatoimintaan. Työntekijöillä ei ole omaa nimettyä vastaanottohuonetta ja pääosa kirjaamisesta tapahtuu muun henkilökunnan kanssa yhteisissä taustatyöskentelytiloissa. Osan fysioterapian käyttämistä vastaanottohuoneista tulee olla tavallista suurempia, osa vastaanotosta

toteutetaan lääkäri-hoitajatyöparien läheisyydessä ns. tavallisissa vastaanottohuoneissa.

Keskustaan yhdistetään useamman terveysaseman fysioterapiaryhmätilat, joten ryhmiä tulee olemaan viikossa noin 40. Ryhmätilaa käytetään myös yksilöterapiaan. Ryhmätiloissa pidetään muun muassa terapeuttisen harjoittelun ryhmiä fysioterapeutin valvonnassa ja ohjauksessa. Ryhmistä hyötyvät tuki- ja liikuntaelinsairauksista kärsivät potilaat sekä vaikeavammaiset ja ikäihmiset.

Ryhmätoiminta tulee fysioterapiatarpeen kasvaessa lisääntymään. Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus palvelee suurta väestömäärää, joten fysioterapian ryhmätiloja harjoitusvälineineen tarvitaan vähintään 2 kpl. Ryhmätilojen yhteydessä olevat puku- ja peseytymistilat tulee suunnitella myös pyörätuolin käyttäjille. Ryhmätilat ovat kaikkien toimijoiden käytössä ja soveltuvat väestölle suunnattujen erityyppisten ryhmien järjestämiseen.

2.7 Toimintaterapia

Toimintaterapiassa arvioidaan ja edistetään eri-ikäisten helsinkiläisten mahdollisuuksia toimia itsenäisesti ja aktiivisesti. Toimintaterapia alkaa kokonaisvaltaisella arvioinnilla ja toteutuu pääasiassa asiakkaiden omassa elinympäristössä. Toimintaterapian asiakkaita ovat helsinkiläiset, joiden elämänhallinta on heikentynyt sairauden, vamman tai muun elämänmuutoksen seurauksena.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen siirtyy 4-5 toimintaterapeuttia. Toimintaterapeutit käyttävät tavallisia vastaanottoiloja, joihin on esteetön pääsy ja joissa on korkeussäätävä pöytä. Toimintaterapeutit tarvitsevat taustatiloissa omia säilytystiloja/kaappeja pienapuvälineille ja ortoosien säilytykseen. Ryhmätoimintaan käytetään yhteisiä tiloja.

2.8 Kuvantamispalvelut

Nykyinen toiminta

Radiologian perustehtävä on tuottaa kuvantamispalveluja osana potilaan kokonaihoitoa. Toimintaa ohjaa HUS-Kuvantamisen toimintakäsikirja. HUS-Kuvantamisen tavoitteena on tuottaa asiakkaalle korkeatasoisia kuvantamispalveluja ajanmukaisilla laitteilla saumattomassa yhteistyössä Helsingin sairaaloiden ja terveyskeskusten kanssa.

Vironniemen, Ullanlinnan, Kampinmalmin, Taka-Töölön, Lauttasaaren ja Reijolan peruspiirejä palvelevat toiminnat tapahtuvat nykyisellään pääosin Elielinaukion röntgenosastolla. Nykyiset Elielinaukion Röntgenin tilat ovat 846 m² ja käsittävät yhdeksän tutkimushuonetta ja niihin liittyvät muut tilat. Röntgenosastolla tuotetaan keuhko- ja luukuvauksia, hammaskuvauksia, luuntiheysmittauksia ja ultraäänitutkimuksia. Nykyiset tilat ovat tämän hetkiseen toiminnan tasoon riittävät. Tutkimuksia tuotetaan vuodessa arviolta noin 30 000 - 35 000 (arvio, koska toiminta on käynnistynyt 3/2018).

Suunniteltu toiminta

Radiologian osalta Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen (THK) toimipiste tulee palvelemaan Vironniemen, Ullanlinnan, Kampinmalmi, Taka-Töölön, Lauttasaaren ja Reijolan peruspiirejä. Näiden alueiden väestöennuste on 138 300 asukasta vuoteen

2026 mennessä. Tulevalla Keskustan THK:n sijoittuvalla HUS-Kuvantamisen röntgenosastolla kuvantamistutkimuksia tuotetaan pääasiassa näille helsinkiläisille asiakkaille, mutta peruskuvantamistutkimuksissa on vapaa liikkuvuus, joten potilaat voivat tulla koko HUS-alueelta.

Keskustan THK:n röntgenosastolla tarjotaan tavanomaisten röntgentutkimusten lisäksi ultraäänidiagnostiikkaa. Odotettavissa on, että natiivitutkimusten määrät kasvavat maltillisesti vuoteen 2024 mennessä ja ultraäänitutkimusten määrä jonkin verran enemmän. Natiivitutkimukset eivät vaadi ajanvarausta, mutta ultraäänitutkimukset ovat ajanvaraustoimintaa.

Tilojen sijoittuminen helposti löydettävään paikkaan 2. kerrokseen ja hissien läheisyyteen mahdollistaa potilaille tilojen hyvän saavutettavuuden. Optimaalinen sijainti asianmukaisine odotus- ja aputiloineen mahdollistaa laitteistojen hyvän käyttöasteen ja kuvantamisen henkilöresurssien tehokkaan toiminnan. Radiologian osasto tarjoaa Keskustan THK:ssa palveluja eli diagnostista tukitoimintaa arkisin virka-aikana.

Tilojen ja toiminnan suunnittelun lähtökohtana on ensisijaisesti hoitoprosessien toimivuus, resurssien tehokas käyttö sekä hoidon laatu. Tilankäytössä voidaan saavuttaa synergiaa eri toimijoiden kesken. Synergiaedut tilankäytössä tulevat esille tarkasteltaessa esim. henkilökunnan sosiaalityötilojen, kokous- ja neuvottelutilojen tilantarpeita.

Taulukko 4. HUS-Kuvantaminen henkilöstö Keskustan THK:n röntgenissä v. 2024

HUS Kuvantaminen	nimike	hlö
Röntgen	Röntgenhoitaja	8
	Radiologi	2
	osastosihteeri	-

2.9 Laboratoriopalvelut

HUSLABin tuottamat laboratoriopalvelut sisältävät verinäytteenoton, EKG:n(sydänfilmi), gynekologiset näytteet sekä pinnallisten mikrobiologisten näytteiden oton (iho- ja limakalvonäytteet). Laboratoriossa on mahdollisuus antaa virtsanäytteitä, mukaan lukien huumausainenäytteet. Laboratorio palvelee vuoronumerolla ja ajanvarauksella. Asiakkaat voivat tulla laboratorioon myös muiden terveysasemien ja erikoissairaanhoidon läheteellä.

Henkilökuntamäärä on 14. Toiminta siirtyy Autotalosta.

2.10 Tukipalvelut

2.10.1 Tietotekniikka

Rakennuksesta tehdään älytalo, joka sisältää sensoritekniikkaa ja joka mahdollistaa esimerkiksi taustatyötilojen tehokkaan käytön. Rakennukseen suunnitellaan kattava wlan-verkko sekä henkilökunnan sisäiseen käyttöön että asiakkaiden julkisen internetin käyttöön. Rakennukseen suunnitellaan ja toteutetaan nykyaikaiset näyttö- ja infolaitteet sekä itseilmoittautumispäätteet. Julkisiin aulatiloihin hankitaan asiakkaiden käyttöön atk-asiakaspäätteet.

Henkilökunnan pääasiallinen työasema on liikuteltava työasema kuten kannettava PC tai vastaava uutta teknologiaa hyödyntävä älylaite. Jokaiselle työntekijälle varataan henkilökohtainen lukittava säilytystila taustatyöskentelytiloissa. Jokaisen työtilan ovelle asennetaan tablet-näyttö, jossa näkyy reaaliajassa huoneen käyttötarkoitus ja varaustiedot. Samat varaustiedot näkyvät myös keskitetysti varausjärjestelmästä, jolloin vapaan työtilan varaus on joustavaa

2.10.2 Henkilökunnan pukutilat ja vaatehuolto

Terveystieteiden henkilökunnan työvaatteet ovat yhteiskäyttövaatteita. Työvaatteiden varastointi on hyllymoduleissa pukutilojen läheisyydessä kellarikerroksessa. Uudenmaan sairaalapesula toimittaa hyllymodulit niille suunniteltuun paikkaan.

Puhtaiden työvaatteiden toimitus on 2 kertaa viikossa. Pesuun tulevien tekstiilien nouto tapahtuu samalla kuljetuskerralla. Vaatteet toimitetaan rullakoissa. Laitoshuolto purkaa puhtaat vaatteet hyllylokeroihin. Tyhjille rullakoille tarvitaan säilytystila. Käytetyt vaatteet laitetaan pesulan toimittamiin pyykkisäkkeihin tai suoraan keräilyrullakoihin. Pesuun lähtevälle pyykille varattava oma tila. Työvaatetilauksia tehdään sähköisesti moduleiden viiväkoodijärjestelmää käyttäen lukulaitteella ja järjestelmä laskee automaattisesti tarvittavan kappalemäärän kutakin tuotetta ja kokoa

Työvaatevarastoinnin tila lasketaan keskimäärin 50m²/100henkilöä.

2.10.3 Henkilöstöruokailu

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen naapuritontilla on mm. Sähkötalon Palmia Oy:n ravintola sekä Kampin palvelukeskuksen ravintola, joihin on olemassa henkilöstöruokailusopimukset. Jokaisessa kerroksessa on henkilökunnan taukotilat.

2.10.4 Lääkehuollon ja kliinisen farmasian palvelut ja lääkkeiden käsittely

HUS-Apteekki vastaa lääkehuollon ja kliinisen farmasian palveluista. Kerrok-sissa olevat lääkehuoneet varustetaan kulunvalvontalaittein ja ns. älylääkekaapeilla. Älylääkekaapit ovat HUS-Apteekin omistamia tai leasing sopimukseen kuuluvia potilashallinnon järjestelmään Apottiin-liitettäviä lääkekaappeja. HUS-Apteekki vastaa älylääkekaappien lääkkeistä aina siihen asti kun lääke otetaan älylääkekaapista. Älylääkekaapit muodostavat automaattisesti lääketilauksen ja edistävät lääkitysturvallisuutta ja varmistetaan lääkkeiden asianmukainen säilyttäminen ja edistetään turvallisuutta.

Lääkevalmisteiden ja -jätteiden käsittelyyn varataan asianmukaisest ja riittävät tilat. Lääkejätteet on säilytettävä erillään käyttökelpoisista lääkkeistä ja ulkopuolisten pääsy käsiksi on estettävä. Lääkkeiden säilytys- ja käsittelytilojen ilmanvaihtoon, jäähdytykseen ja lämpötilan seurantaan on kiinnitettävä huomiota.

HUS-Apteekki vastaa lääkeinformaatiosta, lääkkeiden säilytyksen ja käsittelyn ohjeistuksesta lääkkeiden toimittamisen lisäksi. HUS-Apteekki tuottaa myös tarvittavat kliinisen farmasian asiantuntijapalvelut terveys- ja hyvinvointikeskukselle. Asiantuntijafarmaseutti tai -proviisori voi mm. antaa lääkeinformaatiota potilaille tai toimia osana moniammatillisia tiimejä potilaan rationaalisen lääkehoidon toteutumiseksi esim. tekemällä lääkehoidon arviointeja. Tämä voidaan tehdä moniammatillisia työhuoneita hyödyntäen.

2.10.5 Välinehuolto

Keskustan THK:ssa ei ole välinehuollon henkilökuntaa. Tarvikkeet, jotka eivät tarvitse sterilointiprosessia, pestään paikallisesti oman henkilökunnan toimesta kiinteistön huoltohuoneissa, joissa on pesu- ja desinfiointikone. Yhdessä huoltohuoneessa tulee olla huuhtelukone erikseen. Paikallisesti pestäviä ovat esimerkiksi erilaiset vesikannut, kaarimaljat, pesuvadit tai lasten lelut.

Sterilointia tarvitsevat likaiset instrumentit pestään kiinteistön huoltohuoneissa, pakataan kuljetuslaatikoihin ja kuljetetaan sen jälkeen sovittuun välinehuoltoyksikköön autokuljetuksella.

Välinehuollosta tulevat puhtaat instrumentit kuljettaja tuo sovittuun tilaan, josta Keskustan THK:n henkilökunta noutaa tarvikkeensa. Huollettaviksi lähetettävät likaiset instrumentit kuljettaja hakee huoltohuoneesta. Kuljetusaikataulu sovitaan käyttäjien, välinehuollon ja kuljetusyksikön kesken ennen toiminnan alkua. Steriloidut instrumentit käyttäjät ottavat puhtaasta laatikosta ja siirtävät laatikon huoltohuoneeseen likaisia instrumentteja varten.

2.10.6 Lääkintälaittehuolto

Uuteen toimitilaan sijoitettavien lääkintälaitteiden osalta noudatetaan toimintaohjetta ”Terveydenhuollon laitteiden hallinnointi ja vaaratilanteista ilmoittaminen sosiaali- ja terveystoimialalla.”

Suunnittelussa tulee erityisesti huomioida, että lääkitälaitteiden käyttöpaikan tulee soveltua laitteen turvalliseen käyttöön. Laitteeseen kytkettynä tai välittömässä läheisyydessä olevat toiset terveydenhuollon laitteet, rakennusosat ja rakenteet, varusteet, ohjelmistot tai muut järjestelmät ja esineet eivät saa vaarantaa laitteen suorituskykyä tai potilaan, käyttäjän tai muun henkilön terveyttä.

Sosiaali- ja terveystoimialassa käytetään Mequsoft-laiterekisteriä, jota ylläpitää HUS-Logistiikan Lääkintäteknikka. Kaikista valmistajan terveydenhuollon laitteeksi määrittelemistä uusista laitteista pyydetään vastaanottotarkastus Lääkintäteknikasta.

2.10.7 Laitoshuolto

Laitoshuolto vastaa siivouksesta. Tilojen siivousta varten tarvitaan yksi suurempi siivouskeskus ja kerroskohtaiset siivoushuoneet, joihin tulee mahtua yhdistelmäkone ja muita siivousvälineitä sekä tilaa huoltotoimenpiteille. Siivoushuoneiden varustetaso noudattaa ajantasaisia RT- ja tilakortteja. Siivouskeskuksen sijainti toivotaan lähelle hissejä sekä logistisesti lähelle jäte- ja tekstiilimateriaalivirtoja, jotta toiminta on sujuvaa. Lisäksi laitoshuollolle tarvitaan oma varasto.

Henkilökunta käyttää atk-laitteita HUS:n verkon kautta (sähköposti, intranet, koulutuksiin ilmoittautumiset ym.). Tietokoneelle tarvitaan paikka. HUS-Tukipalvelut vastaa tietokoneen hankinnasta.

Laitoshuollon henkilökunta käyttää yhteisiä pukeutumis- ja sosiaalituloja. Kokous- ja neuvottelutilat tulee olla tarvittaessa myös laitoshuollon käytössä (henkilöstökokoukset/ koulutus/neuvottelut).

Rakennuksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee huomioida siivouksen helppous, kuten rakennuksen yksityiskohtien helppo puhdistettavuus ja helppohoitaiset ja kestävät pintamateriaalit.

Laitoshuollon palvelut sijoittuvat maanantai-perjantai aikavälille 7.00 – 21/22.00. Aukioloajat vaikuttavat henkilöstön työaikaan. Laitoshuoltaja työskentelee tiloissa aukioloaikoina ja huoneiden siivoukseen on luotava järjestelmä, esim. tilavaraus siivoukselle päivittäin.

Laitoshuollon täsmällinen toimintakuvaus on mahdollista tehdä, kun toimintatiedot ja toimintatavat edelleen täsmentyvät ja eri toiminnoissa olevat rajaukset ovat selvillä. Toimintatiedoista riippuu myös erilaisten työaikajärjestelyjen tarve. Laitoshuollon palvelut ovat ylläpitosiivous, jäte- ja pyykkihuolto ja työvaatehuolto. Perussiivous tuotetaan tarvittaessa ostopalveluna (ei sisälly mitoitukseen).

2.10.8 Jätehuolto

Taulukko 5. Jätelajit, määrät ja keräystapa

Jätelaji	Arvioitu määrä	Keräys
Tavallinen yhdyskuntajäte		
Biojäte	700 litraa / vko	Kiinteistön jäähdytetty jätehuone
Kartonki	400 litraa / vko	Kerrosten jätehuoneet
Pahvi	6 rullakkoa / vko	Kerrosten jätehuoneet
Lasi	70 litraa / vko	Kerrosten jätehuoneet
Metalli	40 litraa /vko	Kerrosten jätehuoneet
Keräyspaperi	800 l / vko	Kerrosten kopiohuoneet
Toimistopaperi	(sis. edelliseen)	Kerrosten kopiohuoneet
Pakkausmuovi	?	Kerrosten jätehuoneet
Sekajäte	6000 l / vko	Putkikeräys
Erityisjätteet		
Pistävä ja viiltävä jäte	100 l / kk	Vastaanottohuoneet / välikeräys kerrosten jätehuoneissa + laboratorio
Biologinen jäte, ei-tunnistettava	noin 350 litraa/kk	Kiinteistön jäähdytetty jätehuone (lukittava)
Tartuntavaarallinen jäte	Satunnaisesti	
Sairaalalasi		Kerrosten jätehuoneet (tarvittaessa)
Lääkejäte		Kerrosten lääkehuoneet
Tietosuojamateriaali	(oma säiliö joka tilassa)	Kerrosten kopiohuoneet + laboratorio + kuvantaminen
Sähkö- ja elektroniikkaromu		Kerrosten jätehuoneet (pien-SER) / tila lastauslaiturin lähellä (isommat)
Vaarallinen jäte		Kerrosten jätehuoneet (paristot ja akut) / Kiinteistön vaarallisten jätteiden jätehuone
Tietosuojattava biologinen jäte	(1 tynnyri)	Laboratorio / Kiinteistön viilennetty jätehuone

Luvut sisältävät noin 2/3 Kalasataman thk:n jätemääräarviosta + HUS-Kuvantamisen ja HUSLABin arviot.

Jokaiseen kerrokseen tulee jätehuone, jossa on putkikeräyspiste sekajätteelle, pahinkeräysrullakko sekä keräysastiat pakkauslasille, keräysmetallille, keräyskartongille, pakkausmuoville, paristoille ja akuille, pienikokoiselle sähkö- ja elektroniikkaromulle ja pistävän ja viiltävän jätteen astioille sekä tarvittaessa sairaalalasilta. Pistävää ja viiltävää jätettä kerätään myös kuvantamisen ja laboratorion tiloissa. Biojäte kuljetetaan suoraan taukotilojen jäteastioista lastauslaiturin luona olevaan jäähdytettyyn jätehuoneeseen. Myös terveydenhuollon erityisjätteet (ei-tunnistettava biologinen jäte, tietosuojattava biologinen jäte, tartuntavaarallinen jäte) kootaan jäähdytettyyn jätehuoneeseen. On mahdollista, että erilliskerättävien jätelajien määrä kasvaa tulevaisuudessa.

Kerrosten kopiohuoneissa kerätään erikseen tietosuoja-, toimisto- ja keräyspaperi, joista jokaiselle tarvitaan 240 litran säiliö. Laboratorio ja kuvantaminen tarvitsevat omat tietoturvasäiliöt. Palveluntuottaja noutaa tietosuojapaperit kopiohuoneista. Toimisto- ja keräyspaperit kootaan lastauslaiturin luona olevaan jätehuoneeseen.

Lääkejätteet kerätään kerrosten lääkehuoneisiin vaarallisten aineiden kuljetusta koskevan lainsäädännön mukaisesti keräysastioihin. Palveluntuottaja (Fortum) noutaa lääkejätteet suoraan lääkehuoneista.

Lastauslaiturin lähelle tarvitaan kolme jätehuonetta. Yhteen kerätään pakkauslasi, keräysmetalli, pahvi, keräyskartonki, pakkausmuovi, toimistopaperi ja keräyspaperi. Toinen jätehuone on vaarallisille jätteille ja sinne varastoidaan palavia, helposti syttyviä ja myrkyllisiä aineita. Tilan tulee olla erillinen, lukittava ja hyvin ilmastoitu. Kolmas jätehuone on jäähdytetty ja se on tarkoitettu biojätteelle. Myös terveydenhuollon erityisjätteet kootaan samaan jäähdytettyyn huoneeseen, jonka tulee olla lukittava ja varustettu lukittavilla keräysastioilla.

Poistuvan tavara kuten ATK-romu ja vanhat kalusteet varastoidaan lähelle lastauslaituria lukittavaan tilaan.

Lastauslaiturin yhteyteen tarvitaan sekajätteelle puristin/jätekontti, johon jäte kuljetetaan suoraan putkikuljetuksella kerrosten jätehuoneista.

Jätetiloihin tarvitaan ATK-liitännät. Tulevaisuudessa käytössä on mahdollisesti jätteiden seurantaohjelma.

2.10.9 Turvallisuus

Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Pelastuslaki (2011/379 § 14, § 15) edellyttää omatoimista varautumista tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin sekä edellyttää pelastussuunnitelmien laadintaa. Työturvallisuuslain (738/2002 § 8) mukaan työnantaja on tarpeellisesti velvollinen huolehtimaan työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä työssä.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen laaditaan säädösten edellyttämä paikalliseen riskienarviointiin perustuva turvallisuus- ja pelastussuunnitelma.

Turvallisuusorganisaatio

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen perustetaan talotoimikunta, joka käsittelee säännöllisesti ajankohtaisia turvallisuusasioita, ylläpitää turvallisuus- ja pelastussuunnitelmaa ja toimii turvallisuusasioiden koordinaatio- ja yhteistyöfoorumina.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen turvallisuusorganisaatioon tulevat kuulumaan myös nimetyt kerrosvastaavat, vartijat (järjestyksenvalvojat) ja vahtimestarit (avustavat turvallisuustehtävät, kulunvalvonta).

Turvallisuuspalvelu

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen henkilökunnan ja asiakkaiden henkilöturvallisuus varmistetaan keskuksen palveluaikojen mukaisesti järjestyksellään mukaisella järjestyksenvalvonnalla. Järjestyksenvalvonta toteutetaan ulkoisena hankintana vartiointiliikkeeltä.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen järjestyksenvalvoja(t) keskitty(vät) turvallisuustehtäviin, joihin kuuluvat mm. aktiivinen kameravalvonta, kiinteistön henkilöturvahälytysten ensivaste sekä näkyvä turvallisuusvalvonta asiakastiloissa. Vähintään 30-60 min. välein järjestyksenvalvoja suorittaa kiinteistön sisäisen valvontakierroksen kaikissa kerroksissa ja kiinteistön ulkopuolella erityisesti sisäänkäyntien ympäristössä.

Keskuksen järjestyksenvalvojan toimipiste sijaitsee pääsisäänkäynnin aulassa. Järjestyksenvalvojan toimialueena on koko keskus.

Turvallisuusjärjestelmät

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus varustetaan kattavilla ja toimintojen tarpeiden mukaisesti suunnitelluilla turvallisuusjärjestelmillä, joista laaditaan yksityiskohtaiset ja riskienarviointiin perustuvat suunnitelmat. Kokonaisuus koostuu seuraavista järjestelmistä:

- Henkilöturvajärjestelmä
- Turvakamerajärjestelmä
- Rikosilmoitinjärjestelmä
- Kulunvalvontajärjestelmä
- Paloilmoitinjärjestelmä
- Kuulutusjärjestelmä

Hoitajakutsujärjestelmiä ei käsitellä tässä kohdassa.

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen järjestelmien tekninen ylläpitovastuu määritellään järjestelmäkohtaisesti vastuunjakotaulukkojen mukaisesti. Kullekin järjestelmälle määritellään vastuuhenkilö ja paikallinen käyttäjä.

Turvallisuuskoulutukset

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen käyttöönoton yhteydessä järjestetään vastuuhenkilöille ja henkilöstölle koulutusta turvallisuusjärjestelmiin, henkilöturvallisuuteen ja poistumisturvallisuuteen liittyviin toimintamalleihin. Kerta- ja täydennyskoulutuksia toteutetaan suunnitelmallisesti. Esimiehet vastaavat, että uudet työntekijät perehdytetään.

Talotoimikunta koordinoi kiinteistön yhteisiä harjoituksia ja koulutuksia.

2.10.10 Vahtimestaripalvelu

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen vahtimestaripalvelujen tuottaminen edellyttää noin neljä vahtimestaria. Vahtimestaripalvelun mitoitus riippuu siitä, miten ydintoimintojen palvelut tarkalleen järjestetään ja minkälaiseen työnjakoon ydintoimintojen ja vahtimestaripalvelun välillä **asiakaspalvelussa** ja avustavissa tehtävissä lopulta päädytään.

Sekä vahtimestareiden että järjestyksenvalvojan työpisteet sijaitsevat sisääntulokerroksen aulassa. Vahtimestarit tuottavat työpisteessä asiakaspalvelua terveys- ja hyvinvointikeskuksen palveluaikojen mukaisesti. Vahtimestareiden tehtäviä ovat mm.:

Aulapalvelu

- Aulapalvelu sisältää neuvontaa, ohjaamista ja opastusta.
- Aulapalvelupiste on aina miehitetty vähintään yhdellä vahtimes-tarilla.

Avainhallinta

- Vahtimestarit hoitavat terveys- ja hyvinvointikeskuksen avainhallintaa myöhemmässä vaiheessa määriteltävin osin.

Postilogistiikka

- Vahtimestarit huolehtivat terveys- ja hyvinvointikeskuksen sisäisen ja ulkoisen postin lajittelusta sekä kuljetuksesta. Postikiertoja tehdään päivittäin kaksi. Vahtimestarit hoitavat tarvittaessa myös asiakirjojen kuljetukset.

Kokouspalvelut

- Palveluun sisältyy terveys- ja hyvinvointikeskuksen kokoustilojen järjestelyjä ja ajanvarauksia sekä audiovisuaalisten laitteiden ja järjestelmien opastusta ja ongelmatilanteiden hoitoa.

Huoltotehtävät

- Vahtimestareiden suorittamiin huoltotehtäviin sisältyvät terveys- ja hyvinvointikeskuksessa mm. kopiokoneiden pienet huoltotehtävät, värikasettien vaihto sekä kopiopaperin jakelu.

2.10.11 Arkistointi

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen ei tarvita erillistä arkistotilaa, jos paperimuodossa yhä vuonna 2022 mahdollisesti syntyville asiakirjoille varataan muuta säilytystilaa esim. arkistokaapit. Arkistokaappien tietosuoja tulee varmistaa. Kaappien on oltava lukittavia ja pääsy asiakirjoihin tulee rajoittaa niille, joiden tehtäviin niiden käsittely kuuluu. Vuonna 2022 toiminta tulee olemaan maakunnallista ja käytössä on Apotti sekä maakunnan hallinnolliset tietojärjestelmät.

Vuoden 2022 asiakirjatuotannon ja tietojärjestelmien osalta ei voi sanoa vielä mitään. Tavoitteena on, että paperimuotoisia asiakirjoja syntyisi mahdollisimman vähän.

2.10.12 Varastointi

Toimipisteeseen ei suunnitella keskitettyä varastoa vaan tavara kuljetetaan suoraan kerrosten varastotiloihin. Tavararullakot toimitetaan yksiköihin ja tyhjät rullakot toimitetaan paluukyydissä takaisin keskusvarastoon. Henkilökunta tekee varastotilauksensa sähköisen tilausjärjestelmän kautta. Tarviketoimitukset tapahtuvat sovittuina päivinä 1-2 kertaa viikossa.

2.10.13 Kiinteistönhoito

Tilakeskus ostaa kiinteistönhoidon vuokranantajalta erikseen sovittavalla tavalla vuokrasopimuksen liitteenä olevan vastuunjakotaulukon mukaisesti.

Kiinteistönhoidosta tulee tällöin vastaamaan tilakeskuksen tekninen yksikkö, joka kuuluu hallinnollisesti kiinteistöviraston tilakeskukseen.

Tulevalle terveys- ja hyvinvointikeskukselle varataan kiinteistönhoidon tarpeisiin työhuone ja varasto.

Vuokranantaja vastaa sosiaali- ja terveysaseman hoidosta ja ylläpidosta. Kiinteistöhuollon tarvitsemia tiloja ei esitetä tilaohjelmassa.

Kiinteistön kaikki kiinteistöautomaatio-, kamera-, turvallisuus- ja kulunvalvonta tullaan keskittämään rakennuksen talotekniseen keskusvalvomoon. Valvontakamerajärjestelmän tulee olla yhteensopiva muiden sote-toimialan järjestelmien kanssa. Käyttöliittymän tulee olla asennushetkellä käytettävissä oleva uusin versio.

Energian käytön seurannan ja ohjauksen kannalta rakennusautomaatiojärjestelmä on keskeinen työkalu käyttöhenkilökunnalle. Järjestelmällä voidaan helposti vaikuttaa kohteen energiankäyttöön.

Kohteen käyttöhenkilökunnan opastus ja koulutus on erityisen tärkeää, kun rakennusautomaatiojärjestelmän mahdollisuuksia taloteknisten järjestelmien seurannassa ja energiankäytössä halutaan hyödyntää tehokkaasti. Koulutuksessa ja opastuksessa tulee korostaa säännöllisesti toistuvia, käyttöhenkilökunnalta edellytettyjä toimenpiteitä, joilla voidaan varmistaa, että kohteen talotekniikka toimii oikein ja energiataloudellisesti.

3 TILAT

Henkilöstösuunnitelman mukainen tilantarve on laskettu työtehtävien viikkotyöajan perusteella jaoteltuna toimenkuvan mukaisiin tehtäviin ja niiden tarvitsemiin tiloihin. Työpisteen käyttöajaksi on laskettu 10 tuntia vuorokaudessa 100% tilatehokkuutena, kun aukiloloaika on klo 7-20 eli 13 tuntia. Vastaanottohuoneiden ja hiljatilojen käyttöasteeksi on laskettu noin 80 % ja taustatilojen noin 50 %.

Taulukko 6. Tilantarvelaskelma, terveys- ja hyvinvointikeskuksen toiminta. Laskelma ei sisällä HUS Kuvantamisen ja laboratorion lukuja.

	Henkilömäärä /vakanssit 2020	TAUSTA- TYÖPISTE: Tarve määrä	HILJA- HUONE: Tarve määrä	KOKOUS- TILAT: Tarve määrä	PUHELIN- KOPPI Tarve määrä	VO- HUONE: Tarve määrä
TERVEYSASEMA	133	35,8	0,0	1,8	21,84	38,08
työpisteitä		72		2,5	25	46
NUSO	26	4,2	1,3	0,71	1,56	8,4
työpisteitä		8,0	2,0	1,0	2,0	11
HAAVAKLINIKKA	5	1	0	0,1	0,8	2,1
työpisteitä		1	0	0,1	1	3
THK TIIMIT ERITYISTYÖNTEKIJÄT	6	0,72	0,18	0,1	0,6	2,4
työpisteitä		3	0,5	0,5	1	4
PSYKIATRIA	52	6,1	2,0	4,31	2,54	7,35
työpisteitä		13	3	6	4	10
FYSIO- JA TOIMINTATERAPIA	19	2,06	0,36	0,26	1,95	6,73
työpisteitä		4	1	0,5	2	8
KAIKKI YHTEENSÄ 100%	241	49,8	3,8	7,2	29,3	65,1
TYÖPISTEIDEN MÄÄRÄ		101	6,5	10,6	35,0	82
KÄYTTÖASTE %		49 %	59 %	68 %	84 %	79 %

Hankkeen laajuus on määräytynyt kaupunkisuunnitteluvirastolta saatujen kaavallisten reunaehtojen perusteella tehdyn alustavan viitesuunnitelman perusteella. Kerrosten määrä ja kerrostasojen laajuus on määritelty reunaehtojen perusteella.

Tilaohjelman laskentaperusteina ovat uusiin toimintamalleihin perustuvat tilantarvelaskelmat, joiden perusteella erilaisia tiloja tarvitaan mm. asiakasvastaanottoon, konsultointiin, puhelintyöhön, sähköiseen asiointiin ja tiimityöhön. Jokaiseen vastaanottokerrokseen (3 - 5 krs) on mahdollista sijoittaa noin 22 –24 vastaanottohuonetta sekä taustatyötiloihin noin 30–40 työpistettä. Sisäänkäyntikerrokseen sijoitetaan asiakaspalvelu-, ilmoittautumis- ja ryhmätiloja.

Tilaohjelma on hankesuunnitelman liitteenä.

4 RAKENNUSPAIKKA

4.1 Hankkeen sijainti

Kohde sijaitsee Kampissa, osoitteessa Salomonkatu 8a / Kampinkuja 1, nykyisen Kampin metroaseman läntisen sisäänkäynnin paikalla. Alueella toimii nykyisellään myös bussien laiturialue. Tämän toiminnan oletetaan siirtyvän Kampin keskuksen terminaaliin, josta vapautuu busseille laiturikapasiteettia länsimetron valmistumisen myötä. Metroaseman toiminta jää nykyiselleen.

Hanke sijoittuu kaupunkikuvallisesti merkittävään kohtaan Kampin metroaseman viereiselle aukiolle, jossa hanke toteutuessaan muokkaisi vilkkaasti liikennöityä katu- ja kaupunkitilaa.

Kohdetta ympäröivät luoteessa Autotalo sekä Salomonkadun liikennetunneli, koillisessa Fredrikinkatu sekä sen takana Kampin keskus ja Kampin bussiterminaali. Tontin kaakkoispuolella sijaitsevat Sähkötalo ja sen kellaritilat sekä Kampinkujan maanalaiset liiketilat, lounaassa Runeberginkatu ja sen takana oleva hotellirakennus kellareineen. Sähkötalon kellaritilat liittyvät Salomonkadun liikennetunneliin Runeberginkadun länsireunalla. Salomonkadun liikennetunnelin hätäpoistumistie on kytketty nykyiseen metroasemaan maanalaisen kulkuyhteyden välityksellä. Sijoittuminen Sähkötalon viereen luo mahdollisuuden terveys- ja hyvinvointikeskuksen toiminnan laajentumiselle Sähkötaloon.

Metroaseman omat maanalaiset tilat sijaitsevat kahdessa kerroksessa, syvimät kellaritilat ovat Kampinkujan puolella. Nykyinen lippuhalli on perustettu kallion varaan, perustamistaso vaihtelee tasoilla noin + 10...+13.

Kampin metroasema on yhteydessä maanalaisten tilojen kautta Kampinkujalle, Kampin keskuksen sekä Salomonkadun liikennetunneliin.

Edellä esitetyt kellaritilat ovat betonirakenteisia.

4.1.1 Maanalaiset kalliotilat

Kohteen alapuolella on lähes kauttaaltaan rakennettuja kalliotiloja. Metron ajotunnelit ja laiturihalli sijaitsevat suoraan kohteen alapuolella. Niiden kalliokatto on tässä kohdassa tasolla noin -9. Metron laiturihallin pystykuilut sekä liukuporraskuilu yhdistävät kalliotilat Kampin lippuhalliin.

4.2 Asemakaava

Hankkeen rakentaminen edellyttää asemakaavan muutoksen. Kohdetta ja sen mahdollisuuksia sijoittua esitettyyn paikkaan on tämän tarveselvitysvaiheen alusta lähtien tutkittu yhteistyössä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa. Kaupunkisuunnitteluvirasto on esittänyt suunnittelun pohjaksi suuntaa-antavan ohjeistuksen rakennuksen korkeudesta ja muodosta. Kaupunkisuunnittelu-virasto on ilmoittanut voivansa käynnistää asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheella samanaikaisesti THK:n mahdollisen hankesuunnitteluvaiheen kanssa. Asemakaavan muutos etenisi hankkeen suunnittelun rinnalla. Asemakaavan muutokseen liittyy riskinä kysymys kaavaprosessin aikataulusta vaativassa kaupunkirakenteessa.

4.3 Liikenne- ja huoltoyhteydet sekä pysäköinti

Liikenne- ja huoltoyhteydet

Ajoneuvoliikenne

Terveys- ja hyvinvointikeskus sijoittuu Runeberginkadun ja Salomonkadun kulmaan, Kampin keskuksen välittömään läheisyyteen keskuksen länsipuolelle. Kampin keskus on metro-, bussi- ja raitiovaunuliikenteen sekä jalankulun ja pyöräilyn tärkeä solmukohta. Henkilöautoliikenne on sallittua korttelia sivuavilla kaduilla (Runeberginkatu/Salomonkatu). Terveys- ja hyvinvointikeskuksen saattopiha sijaitsee Salomonkadun suuntaisesti nykyisen bussiterminaalin paikalla ja sen kytkentä katuverkkoon on Runeberginkadun kiertoliittymästä.

Huoltoliikenne

Rakennuksen huolto- ja kiireetön ambulanssiliikenne hoidetaan Salomonkadun joukkoliikennetunnelin kautta rakennuksen kellaritasolta. Yhteys THK:n huoltopihalle rakennetaan osaksi joukkoliikennetunnelin nykyistä liikennevalo-ohjattua liittymää. Kiireellinen ambulanssiliikenne käyttää maanpintayhtettä Salomonkadun saattoalueen kautta.

Jalankulku ja pyöräliikenne

Uusi rakennus sijaitsee keskeisesti kantakaupungin jalankulku- ja raitiovaunuvyöhykkeellä. Terveys- ja hyvinvointikeskuksen korttelia reunustavilla kaduilla on normaalit jalkakäytävät ja pyörätieyhteydet. Keskustan pääpyörätieyhteydet kulkevat viereisellä Runeberginkadulla ja Rautatienkadulla (Baana).

Joukkoliikenne

Kampin keskuksen alueella on erittäin hyvä joukkoliikenteen palvelutaso kaikista lähestymissuunnista. Metroasema sijaitsee Kampin keskuksen alimmalla tasolla ja palvelee kaupungin poikittaisliikennettä.

Metroaseman läntisen sisäänkäynnin liukuportaat nousevat suoraan terveys- ja hyvinvointikeskuksen sisäänkäyntikerrokseen. Metroaseman sisäänkäynti ja lippuauula sijaitsevat uudisrakennuksen 1. kerroksen tasolla. Kulku laituritasolta terveys- ja hyvinvointikeskukseen tapahtuu keskuksen 1. kerroksesta eli katutasolta hissiä tai portaita käyttäen.

Fredrikinkatu on THK:n kohdalla joukkoliikennekatu, jolta raitiovaunuliikenne siirtyy pois syksystä 2017 alkaen päätettyjen reittimuutosten myötä. Tämä mahdollistaa bussipysäkkien palauttamisen Kampin keskuksen ja uuden THK:n väliin.

Pysäköinti

Uuden THK:n tiloihin ei pääsääntöisesti sijoiteta ajoneuvopysäköintipaikkoja. Pysäköintipaikkoja on runsaasti tarjolla keskustan yleisissä pysäköintilaitoksissa (mm. P-CityForum ja P-Kamppi, joihin sisäyhteys) sekä kadunvarsissa lähialueen kaduilla. Tarvittavat LE-autopaikat sijoitetaan pääsisäänkäynnin läheisyyteen saattoalueelle.

Kaavan mukaiset pyöräpysäköintipaikat sijoitetaan osittain rakennuksen sisätiloihin ja osin rakennusta ympäröivään kaupunkitilaan. Paikkojen sijoittelussa painotetaan sisäänkäyntien läheisyyttä.

4.4 Kunnallistekniikka

Rakennus liitetään

- Helsingin kaupungin vesijohto- ja viemäriverkostoihin.
- Helsingin energian kaukolämpö- ja kaukokylmäverkostoihin.
- Helsingin Energian sähköverkkoon ja teleoperaattorien tietoliikenne verkkoihin.

4.5 Runkomelu

Rakennuksen ympärillä kulkee normaalia katu- ja raideliikennettä. Rakennuksen suunnittelussa tulee huomioida runkomelulle ja tärinälle asetetut määräykset ja ohjeavot. Suurimmalle osalle tiloista ehdotetaan sovellettavaksi runkomelun tunnusluvun ylärajaa L_{pm} (dB) 30 dB. Metroliukuportaista rakenteille mahdollisesti välittyvä värähtely tulee estää riittävillä tärinäeristimillä ei mulla soveltuvilla ratkaisuilla.

4.6 Kampin metroasema

Uudisrakennus on toteutetaan Kampin metroaseman läntisen sisäänkäynnin päälle. Laituritaso liukuporras-, hissi- ym. yhteyksineen ja tiloineen jää ennalleen. Sisäänkäynti- ja lippuaulataso tulee osaksi uudisrakennuksen 1. eli katutasen kerrosta. Liikennelaitoksen käytössä olevat tilat ja toiminta jäävät yhdessä sovittavin muutoksin uudisrakennukseen. Uudisrakennus suunnitellaan kaikilta osiltaan niin, että metron ja metroliiikenteen kehittäminen sille asetettujen tavoitteiden mukaisesti on mahdollista.

Metron tilakokonaisuus hankkeessa noin 660 htm².

4.7 Rakennuksen sijainnista johtuvat lähtökohtaiset erityisvaatimukset

Suunniteltava uudisrakennus sijoittuu nykyisen metroasemarakennuksen ja Kampinkujalla sijaitsevien maanalaisten tilojen päälle sekä huoltopihan tilojen osalta Runeberginkadun katualueen alle. Perustusten toteuttaminen alapuolella olevaan, monista kohdin louhittuun kallioon edellyttää erityisen tarkkaa suunnittelua jo hankeuunnitteluvaiheessa.

Nykyisen metroaseman ja osin metron liukuporrastunnelin päälle rakentaminen tekee hankkeesta rakenneteknisesti vaativan. Metron liukuportaiden ylityksen aiheuttamat pitkät jännevälit edellyttävät erikoisratkaisuja.

Rakennus toteutetaan metroasematoimintojen ylle siten että yhteydet metrolaituritasolta lippuhalliin tulevat säilymään nykyisellään. Uloskäynnit

lippuhallitilasta suoraan ulos tullaan järjestämään nykytilannetta vastaavasti, eli kyseiset reitit säilyvät metron hätäpoistumisteinä. Myös metron nykyiset savunpoisto- ja paineentasausilman järjestelyt säilytetään pääosin nykyisellään.

5 LAATUTASO

5.1 Lähtötiedot

Tilojen suunnitteluohjeina käytetään mm:

- Tilakortit / Helsingin sosiaali- ja terveysvirasto
- Kalasataman THK:n suunnitteluohjeet ja lähtötiedot
- Referenssikohde Kalasataman THK
- Sähkö, LVI –ohjeet / Helsingin kaupunki
- Yleiskaapeloinnin suunnitteluohje / Helsingin kaupunki
- Esteettömyys terveysasemilla – opas suunnittelijoille ja henkilökunnalle. Helsinki kaikille -projekti, Kynnys ry. 2008.
http://www.hel.fi/wps/portal/Rakennusvirasto/HelsinkiKaikille?WCM_GLOBAL_CO NTEXT=/hkr/fi/Helsinki+kaikille/K_sikirjasto+ja+julkaisut

5.2 Toiminnallinen laatutaso

Rakennuksesta tehdään turvallinen, tarkoitukseen sopiva ja kestävä kehityksen mukainen hoito- ja palveluympäristö, jossa sekä asiakkaat että henkilö-kunta viihtyvät. Rakennuksessa liikkumisen tulee olla helppoa ja esteetöntä. Kaikessa suunnittelussa otetaan huomioon erityisryhmien vaatimukset, muun muassa käytävät mitoitetaan riittävän leveiksi ottaen huomioon paari-kuljetusten sekä pyörätuoli liikenteen tilantarve.

Tulevaisuudessa lisääntyvään sähköiseen asiointiin ja sähköiseen työskentelytapaan varaudutaan kaikissa ratkaisussa. Rakennuksen tulee olla teknisesti suunniteltu niin, että tila- ja varustemuutoksia on helppo tehdä.

Rakennuksen on oltava helposti ja turvallisesti saavutettavissa julkisen liikenteen kulkuneuvoilla ja hälytysajoneuvoilla. Sisäänkäyntialueella tulee olla selkeät, esteettömät ja toisistaan erotetut kävely- ja ajoreitit.

Eri toiminnallisten yksiköiden sijoittelu ja tilasuunnittelu tehdään siten, että ratkaisut mahdollistavat yksiköiden sisäisen toiminnallisen yhtenäisyyden sekä eriaikaisen käytön ja sulkemisen ja että toiminnan laajentuminen voidaan aikaansaada toimintayksiköiden sisällä.

Huonetilojen ja rakenteiden tulee olla helposti mukautettavissa toiminnan muuttuessa. Sisäilman tulee täyttää S2-sisäilmalaatuvaatimukset. Materiaali- ja varustevalinnoissa on huomioitava hygieenisuus, helppo puhdistettavuus ja kestävyys.

Pääsisäänkäynnistä tapahtuu välittömästi ohjaus oikeaan kerrokseen ja paikkaan. Rakennus pitää voida jakaa toiminnallisiin yksiköihin ja niiden sijoittelussa huomioidaan yksiköiden toiminta-aika.

Tiloihin tulee kattava päällekkäisyysjärjestelmä sekä laaja kulunvalvonta ja kameravalvonta. Turvallisuusnäkökohdat otetaan huomioon kaikkialla rakennuksessa ja erityisesti tiloissa, joissa asiakkaat liikkuvat. Vastaanottotiloissa on oltava

vähintään kaksi uloskäyntiä. Vahtimestarien ja järjestyksenvalvojen läsnäolo lisää sekä henkilökunnan että asiakkaiden turvallisuutta.

Tilojen on oltava riittävän väljät ja helposti valvottavissa, huomioiden asiakkaiden intymiteetti- ja yksityisyyden suoja. Huoneiden väliseinien ja väliovien ääneneristävyyteen kiinnitetään erityistä huomiota asiakkaiden ja henkilökunnan yksityisyyden ja viihtyvyyden takaamiseksi.

Tilojen suunnittelussa noudatetaan tilakortteja. Muuntojoustavuus huomioidaan siten, että vesipistemahdollisuus ja riittävä äänieristys järjestetään kaikkiin asiakaspalvelutiloihin. Koko rakennuksen mittajärjestelmä on valittava niin, että voidaan väliseinien paikkaa vaihtaa helposti tietyin moduulivällein ja näin saavuttaa muutostilanteissa käyttökelpoisia huonekokoja.

5.3 Tekninen laatutaso

Rakennuksen tulee antaa viesti kestävästä rakentamisesta, joka sekä ulkoisella ilmeellään, interiööreillään sekä rakennusosillaan on osa julkisen terveydenhuollon laadukasta, avointa ja asiakaslähtöistä kokonaiskuvaa.

Rakennus toteutetaan voimassaolevien rakennusmääräysten mukaisesti. Rakennuksen paloluokka on P1. Rakennus- ja ilmanvaihtotöiden puhtausluokka on P1. Rakennuksen paloturvallisuus esitetty kohdassa 5.6.

Rakennus varustetaan varavoimajärjestelmällä.

Rakenteet, materiaalit, kalusteet ja varusteet suunnitellaan ja valitaan siten, että ne ovat kestäviä ja käyttökustannuksiltaan edullisia. Niiden tulee täyttää palo- ja rakennusvalvontaviranomaisten vaatimukset ja määräykset. Pintamateriaalien tulee olla M1-luokiteltuja. Kiintokalusteiden tulee olla M1-luokiteltuja. Myös irtokalusteissa suositellaan M1-luokiteltuja tai muuten vähän emissioita tuottavia kalusteita.

5.4 Energia- ja elinkaaritavoitteet

Hankkeessa pyritään kaikkien valintojen osalta kokonaisvaltaiseen elinkaaritarkasteluun osaoptimoinnin välttämiseksi. Käyttäjälähtöinen suunnittelu on elinkaarilaadun varmistuksen lähtökohta. Elinkaaritavoitteilla varmistetaan, että hanketta ohjataan muiden tavoitteiden lisäksi kokonaisvaltaisesti myös elinkaarinäkökulmasta. Hankkeen jokaisessa vaiheessa on mukana elinkaarikoordinaattori, jonka tehtävänä on varmistaa laatukriteerien täyttyminen hankkeen eri vaiheissa ja varmistaa, että tavoitteet tulevat todennetuksi rakennuksen käytön aikana.

Elinkaarilaadun osa-alueita ovat:

- Energiankäyttö, hankinta ja tuotanto
- Resurssiviisuus ja ympäristö
- Elinkaarikustannusten hallinta
- Muuntojousto ja tilatehokkuus
- Pitkäaikaiskestävyys & käytettävyys, huollettavuus ja siivottavuus
- Kosteudenhallinta
- Sisäympäristö
- Vastuullisuus

Tarveselvitysvaiheessa on määritelty hankkeen elinkaarilaadun tavoitteet. Hankkeessa huomioidaan myös Helsingin kaupungin toiminnanvarmistussuunnitelma.

5.5 Rakennustekniikka

Rakennesuunnittelussa noudatetaan voimassa olevia rakennusmääräyksiä ja ohjeita sekä Helsingin kaupungin rakennusvalvontaviraston ohjeita.

Maanalaisissa tiloissa perusrunkorakenne muodostuu teräsbetonipilareista sekä ontelolaatta- ja massiivilaattapalkistosta. Uudet rakenteet tukeutuvat olemassa olevaan kallioon geosuunnittelijan ohjeita noudattaen. Kuormituksissa on huomioitava katualueen liikennekuormat ja kunnallistekniikan vaati-ma suojamaakerros sekä palotilanteesta että poistumisteistä aiheutuvat kuormitukset.

Ylemmissä kerroksissa perusrunkorakenne muodostuu pääasiassa teräsbetonipilareista ja -seinistä sekä matalapalkkisesta ontelolaatastosta. Metron liukuportaiden yläpuolella olevat pitkät jännevälit vaativat erikoisratkaisuja. Jäykistävinä rakenteina toimivat pääasiassa porrastetut ja hissikuilujen teräsbetoniseinät. Mikäli halutaan suunnitella U-arvoltaan määräystasoa parempia ulkoseinärakenteita, toteutetaan rakennusfysikaaliset tarkastelut riskirakenteiden välttämiseksi. Rakenteiden ääni- ja ilmatiiveyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota myös rakennuksen sisäpuolisissa rakenteissa.

Hankkeessa laaditaan rakennusfysikaaliset tarkastelut riskirakenteiden välttämiseksi.

Kaupunkikuvalliset vaatimukset voivat edellyttää tavanomaisesta poikkeavia julkisivurakenteita. Aurikopaneelien tms. sijoittaminen vesikatolla voi vaatia myös kattorakenteilta tavanomaisesta poikkeavia ratkaisuja.

Kerroskorkeus määritellään ottaen huomioon LVIAS- tekniikan riittävät tilava-raukset ja väljä huonekorkeus. Kerroskorkeudeksi esitetään 4200 mm tai vähintään 3900 mm mikäli kaupunkikuvalliset syyt edellyttävät rakennuksen räystäskorkeuden sovittamista ajateltua matalammaksi. Vapaan huonekorkeuden tulee olla huonetiloissa vähintään 2700 mm.

Kevyet väliseinät ovat yleensä kaksinkertaisesti levytettyjä kipsilevyseinä, joiden ääneneristävyys on 48 dB. Märkätilojen seinät ovat kiviaineisia ja muuraten tehtyjä. Seinien rungot ja levytykset vahvistetaan siten, että niihin on mahdollista kiinnittää tukikaiteita ja kahvoja. Osa huoneiden käytäväseinistä on äänieristettyjä lasiseinärakenteita tai ylälasirakenteita, lasitus 10 mm:n laminoiduin lassein. Huoneovet ovat laminaatti- tai viilupinnoitettuja laitojen puurakenteisia ovia, teknisten ja aputilojen ovet ovat vastaavia tehdasmaalattuina.

Kaikkiin kerrosten tiloihin asennetaan alakatot, jotka ovat ääntä vaimentavia ja avattavaa mallia, kellarikerroksessa ei yleensä käytetä alakattoja.

Käytävien ovet eri yksiköiden raja-alueilla sekä ulko-ovet varustetaan auto-maattisin avauslaittein tai savusulkulaittein, yleensä lisäksi kulunvalvonnalla.

Vastaanotto-, tutkimus- ja hoitohuoneiden, sekä kokoontumistilojen ovet ovat vähintään 35 dB:n äänieristystason omaavia. Puukarmit ja ovilevyjen reunat suojataan yleensä nauhahiotuin 1,0 mm rst-suojuksin.

Aulojen ja käytävien lattiapäällysteinä ovat luonnonkivi tai keraamiset kuivapuristelaatat, huonetiloissa vahaustarpeettomat muovi-, kumi- tms. matot, joiden kestävyudessa ja materiaalien liittymässä on otettu huomioon pyörillä kuljetettavat välineet ja laitteet. Työpistealueilla voi laattiamateriaalina olla myös sertifioitu tekstiilimatto tai –laattapäällyste.

5.6 Rakennuksen paloturvallisuus:

Rakennuksen paloturvallisuuteen liittyvät ratkaisut toteutetaan voimassaolevien rakennusmääräysten mukaisesti. Paloteknisiin perusteisiin saattaa tulla muutoksia.

Rakennuksen tilat varustetaan soveltuvalla automaattisella sammutuslaitteistolla voimassa olevien suunnitteluohjeiden mukaisesti. Kohde varustetaan automaattista sammutuslaitteistoa täydentävällä paloilmotimella sisältäen paloilmotuspainikkeet sekä kellot. Sammutuslaitoksen hälytys välitetään hätäkeskukseen automaattisen paloilmotinkeskuksen kautta.

Rakennuksen kantavan rungon palonkesto mitoitetaan pääosin luokkaan R120 tai R60. Metroon rajautuvien tilojen osalta vaatimus on R120. Korkeammat rakennevaatimukset koskevat myös erillistiloja, kuten muuntamoita tai arkistoja. Kantavat rakenteet toteutetaan palamattomista materiaaleista.

Rakennuksen osastoivat rakenteet mitoitetaan pääosin luokkaan EI60. Metroon rajautuvien tilojen osalta vaatimus on EI120. Korkeammat palo-osastointivaatimukset koskevat myös erillistiloja, kuten muuntamoita tai arkistoja. Rajapinnat eri rakennusosiin, kuten Metroon, Sähkötaloon tai Kampin keskukseen osastoidaan lähtökohtaisesti erilleen.

Rakennukseen järjestetään koneellinen savunpoisto viranomaismääräysten edellyttämällä tavalla. Osastoitujen porrashuoneiden ja hissikulujen savunpoisto voidaan toteuttaa painovoimaisena. Metron olemassa olevat savunpoisto- ja korvausilmaratkaisut toteutetaan aukotuksella lippuhalliin johtavien ovien yläosaan (vastaavasti kuin olemassa oleva tilanne).

Rakennuksen tilat varustetaan vaatimukset täyttävällä turva- ja merkkivalaistuksella.

Rakennuksen tilat varustetaan suojaustason 1 mukaisella alkusammutuskalustolla. Alkusammutuskalustona toimivat käsisammuttimet, pikapalopostit ja sammutuspeitteet.

Uloskäytävänä toimivat rakennuksesta suoraan ulos johtavat ovet sekä osastoidut porrashuoneet. Olemassa olevan metron poistumiseen käytetään liukuportaita, jolloin metron poistumiseen tarkoitettujen ovien osalta säilytetään mitoituksellisesti vähintään samat uloskäytävälevydet.

Rakennukseen järjestetään osoitteellinen automaattinen paloilmotinjärjestelmä ja automaattinen sammutusjärjestelmä tarvittavassa laajuudessa.

5.7 Sähköjärjestelmät

Suunnittelussa tulee noudattaa standardin SFS 6000 ja lääkintätalostandardin SFS 6000-7-710 määräyksiä ja ohjeita. Laitteistoissa ja asennuksissa on huomioitava standardin SFS 6002 työturvallisuuteen liittyvät määräykset ja ohjeet. Lisäksi noudatetaan Helsingin kaupungin tilakeskuksen rakennuksia koskevia asennus-, merkintä- ja toteutusohjeita, jotka koskevat sähköjärjestelmiä.

Sähkölajelujärjestelmän sähköpääkeskukset sijoitetaan kellaritiloihin ja varavoimajärjestelmä IV-konehuoneeseen. Varavoimajärjestelmän lopullinen paikka (kellari tai IV-konehuone) varmistuu suunnitteluvaiheessa.

Tilojen sähköenergian kulutukset mitataan käyttäjäkohtaisesti. Kiinteistön (ilmanvaihto, jäähdytys, valaistus jne.) sähkönkulutus tulee myös mitata erikseen. Tiloissa tulee olla erilliset pääjohdotukset ja erilliset tai toiminnoiltaan jaetut sähkökeskukset normaalisähkön, varmennetun sähkön ja UPS-sähkön jake-lulle.

Tiloja palvelevien sähköisten turvasyöttöjärjestelmien on täytettävä lääkintä-tilastandardin vaatimukset kytketymis- ja toiminta-ajoiltaan.

Rakennuksen valaistusjärjestelmä toimii yleis-, kulku- ja työskentelyvalaistuksena. Valaistus toteutetaan SFS-EN 12464-1 standardin ”Sisätilojen työkohteiden valaistus” ohjeiden mukaan. Aula- ja käytävätiloissa tulee olla automaattinen valojen ohjausjärjestelmä läsnäoloantureilla, päivänvalo-ohjauksella ja/tai aikaohjauksella. Huonetiloissa on automaattinen valojen sammutus läsnäoloantureiden ohjauksella.

Valaisimissa tulee käyttää energiatehokkaita valonlähteitä (esim. Led-valaisimet).

G1-luokan lääkintätiloissa ainakin yhtä valaisinta on syötettävä turvasyöttöjärjestelmien tehollisuudesta.

Rakennukseen asennetaan määräysten mukainen poistumisvalaistus poistumisteille.

Vastaanottotilat varustetaan lääkintätilastandardin mukaisesti potentiaalitasauksin.

Tietoliikenneverkko rakennetaan valokaapeili- ja yleiskaapelointijärjestelmänä Helsingin kaupungin ohjeen mukaisesti. Järjestelmän jakamot / jakamotilat on oltava lukittavia.

Tilat varustetaan ovipuhelin-, yhteisantenni-, yleinen äänentoisto-, hätäkuulutus-, ajannäyttö-, hoitajakutsu-, päällekkäisyys- sekä tarvittavilla muilla henkilöturvajärjestelmillä. Vastaanotto- ja kokoustilat varustetaan ovenpielen sisäänpyyntönäytöillä (tablet-näyttö).

Rakennuksen aula-, odotus- ja käytävätilat varustetaan ilmoittautumisautomaateilla ja infonäyttöjärjestelmällä, joka on yhdistetty toiminnanohjausjärjestelmään.

Kokous- ja ryhmähuoneet varustetaan induktiosilmukoilla sekä av- ja atk-kaapeloinneilla.

Aulat ja käytävät varustetaan keskuskellojärjestelmällä.

Suunnitteluvaiheessa varmistuu mahdollinen katolle asennettava kiinteistön sisäinen sähkön tuotantojärjestelmä ja -laitteisto (aurinkovoimayksiköt).

Rakennuksen turva- ja valvontajärjestelmät ovat: paloilmoitus-, rikosilmoitus-, videovalvonta-, viranomais-, työajanseuranta- ja kulunvalvontajärjestelmä.

Tiloja palvelevan kulunvalvonta- ja työajanseurantajärjestelmän tulee olla liitetävissä Helsingin kaupungin keskitettyyn järjestelmään.

Rikosilmoitusjärjestelmän tulee olla vähintään kuorisuojaus ulkotilaan ja kiinteistön muihin tiloihin nähden.

5.8 ATK- ja teletilat

Atk-tekniisien tilojen vaatimuksia taustatyöskentelytilojen yhteydessä:

- Atk/alue-tuki: kahden henkilön työtila ja lähellä varastohuone, jossa säilytetään päivitettäviä ja huollettavia laitteita ym.
- Atk-tekniinen tila (min.2,0x2,0 m²), jossa taloon tulevat valokuidut ja muut atk-kaapeloinnit.
- Tele-tekniinen tila (min.2,0x2,0 m²), jossa taloon tulevat valokuidut ja muut puhelin-kaapeloinnit. Voi olla samassa tilassa atk-laitteiden kanssa.
- Jokaiseen kerrokseen lukittava tekniinen tila (min. 2,0x2,0 m²), joissa kerroskohtaiset ristikytkennät ja kytkinlaitteet (2x19"-rakki) valokuiduille ja Ethernet/Cat-kaapeloinneille. Optimaalinen sijainti olisi mahdollisimman keskellä kerrosta, koska atk-kaapelointi on tähtimäinen jokaiseen huoneeseen ja langattomaan tukiasemaan. Ilmastointiin ja lämpötilaan pitää kiinnittää erityistä huomioita, sillä tilassa on useita lämpöä tuottavia sähköisiä laitteita.
- Jokaiseen kerrokseen tarvitaan toiminnan vaatima tulostin- ja kopiointikapasiteetti.

5.9 LVI-tekniikka

Suunnittelussa noudatetaan voimassa olevia Suomen Rakentamismääräyskokoelman määräyksiä ja ohjeita, Helsingin kaupungin viranomaisten ohjeita, Helsingin kaupungin palvelurakennusten matalaenergiarakentamis- ja terveysasemien suunnitteluohjeita sekä käyttäjien erillisohjeita.

Rakennus liitetään Helsingin Energian kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysverkkoon. Kaukolämmitys ja kaukojäähdytys alakeskukset sijoitetaan kellarin teknisiin tiloihin.

Lämmitys tapahtuu lämmönsiirripaketeilla. Rakennukseen toteutetaan seuraavat lämmityksen jakeluverkostot (lämmönsiirtimiä): tilojen lämmitys-verkosto (patterisäteilijät), lattialämmitysverkosto, IV-lämmitysverkosto, lumensulatusverkosto ja lämmin käyttövesi.

Rakennukseen toteutetaan seuraavat jäähdytyksen jakeluverkostot (lämmönsiirtimiä): Palkki/säteilijäverkosto (2-6 kerrokset), puhallinkonvektoriverkosto ja IV-jäähdytysverkosto. Tilat joissa on suuria sisäisiä lämpökuormia tai korkeat lämpötilavaatimukset varustetaan puhallinkonvektorein.

Rakennus liitetään HSY:n kunnalliseen vesijohto- ja jätevesiviemäri- sekä sadevesiviemäriverkkoon.

Vesi- ja viemärijärjestelmä on normaalitasoa huomioiden terveyskeskuksen erikoisvaatimukset. Alimpien kerrosten jäte- ja perusvesien pumppaustarve määräytyy kellarikerroksien lukumäärän mukaan ja täsmentyy jatkosuunnittelussa.

Sisäilmaluokituksena terveyskeskuksen tiloissa laatuksena käytetään luokkaa S2. Ilmanvaihtojärjestelmien puhtausluokituksena käytetään luokkaa P1.

Rakennus varustetaan koneellisella tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmällä. Ilmanvaihtojärjestelmät valitaan ja mitoitetaan siten, että vaaditut sisäilmastotavoitteet saavutetaan mahdollisimman energiataloudellisesti. Ilmanvaihdon lämmöntalteenotto tapa valitaan poistoilman laadun mukaan käyttäen mahdollisimman korkean lämpötilahyötysuhteen laitteita. Vastaanottohuoneiden osalta ilmanvaihtokoneiden lämmöntalteenotto-järjestelmä toteutetaan alustavasti pyörivällä lämmöntalteenotolla.

Ilmanvaihtokoneiden palvelualueet määräytyvät tilojen sijainnin ja käyttö-tarkoituksen mukaan. Järjestelmät suunnitellaan siten, että tiloissa joissa oles-kelee useampia henkilöitä, ilmanvaihtoa ohjataan läsnäolo-ohjauksen ja il-manlaadun perusteella tarpeen mukaisesti.

Lämmöntalteenotto muista järjestelmistä esim. jäähdytysjärjestelmien lahdelämmöstä tutkitaan tarkemmin jatkosuunnitteluvaiheessa.

Erikoistilat kuten esim. jätehuoneet, jätteiden esikäsittely tilat varustetaan omilla erillisillä poistoilmapuhaltimilla. Kohdepoistoja rakennetaan tarvittavin osin mm. huoltohuoneisiin huuvat jossa mahdollisuus tehostettuun ilmanvaihtoon.

LVI-laitteiden sähköenergian käyttöön kiinnitetään erityistä huomiota. Ilmanvaihtokoneet suunnitellaan siten, että SFP-luku lähtökohtaisesti on enintään 1,8.

Mitoitusilmamäärät määritellään sosiaali- ja terveystieteiden suunnitteluohjeiden mukaisesti.

Tarvittavat kaasujärjestelmät hoidetaan tilakohtaisilla pulloratkaisuilla.

Lattiarakenteen pintabetoniin sijoitetaan taloteknisiä asennuksia, jolloin pinta-betonin tarve on vähintään 100mm .

Käyttötarkoituksen mukaisten tilojen lämpöenergia, jäähdytysenergia ja käyttöveden kulutuksen mittausalueet määritellään jatkosuunnittelussa.

Rakennuksen LVIS-tekniikan automatisointi toteutetaan vapaasti ohjelmoitavaalla rakennusautomaatiojärjestelmällä. Järjestelmään sisältyy valvomon liityntälaitteet, alakeskukset väylälaitteineen sekä kenttälaitteet. Järjestelmä liitetään Helsingin kaupungin RAUNET-verkkoon.

Rakennus varustetaan koneellisella savunpoistojärjestelmällä.

Rakennus varustetaan sprinklerjärjestelmällä jonka vesilähteenä toimii vesiallas ja laitteisto varustetaan diesel ja sähkökäyttöisillä sprinkleripumpuilla.

Nykyisen Kampin metroaseman savunpoisto ja paineentasusjärjestelmät huomioidaan tulevissa ratkaisuissa.

Vaikutukset naapurikiinteistöjen kuten KOy Helsingin Sähkötalon, metron asemalaiturin ja metron lippuhallin nykyisiin järjestelmiin toimenpidealueella huomioidaan tulevissa ratkaisuissa.

6 HANKKEEN ERITYISPIIRTEET

Kyseessä on poikkeuksellisen vaativaksi luokiteltava rakennushanke. Keskeisen ydinkeskustan alueella toteutettava uudisrakennus on sovitettava rakennetusta ympäristöstä, julkisesta tilasta, alueen jalankulkuyhteyksistä, liikenteestä ja maanalaisista tiloista johtuviin reunaehtoihin. Hankkeen erityispiirteitä ja riskejä ovat mm:

- Asemakaavan muutosprosessiin liittyvät kysymykset ja aikataulu.

- Rakentaminen nykyisen metrohallin päälle, Sähkötalon ja Kampin liikekeskuksen viereen ja katualueiden alle. Rakenteiden perustukset ja sijoittuminen, vaikutus oleviin tiloihin ja rakenteisiin.
- Auto- ja polkupyöräpysäköinnin ratkaiseminen tulevan asemakaavan muutoksen ehtojen mukaisesti.
- Ympäröivän katualueen ja metron lippuaulan toimivan ja esteettömän jalankulun ratkaisut.
- Kellarikerroksen huoltopihan mitoitus ja toteuttaminen.
- Vaativat työmaan aikaiset järjestelyt ympäröivillä katualueilla.
- Vaatimus metron häiriöttömästä toiminnasta rakentamisen aikana.
- Liikennelaitoksen tarpeet ja rooli hankkeessa. Uudisrakennus tulee rat-kaista niin, että siinä turvataan HKL:n mahdollisuudet edelleen kehittää monipuolisesti metroa ja metroluennettä.

7 RAKENTAMISKUSTANNUKSET

Esitetään hankesuunnitelmassa.

8 TILAKUSTANNUS KÄYTTÄJILLE

Esitetään hankesuunnitelmassa.

9 KÄYTTÖTALOUS JA HENKILÖSTÖ

9.1 Tilamuutokset

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskuksen valmistuttua sinne on alustavasti suunniteltu toimintoja terveysasemilta, fysioterapiasta ja nuorten- ja aikuisten sosiaalityöstä sekä psykiatria- ja päihdetyöstä, joiden käytössä olevia tiloja on esitetty taulukossa 4. Esitetyt tilamäärät ovat arvioita. Näiden tilojen lisäksi Keskustaan siirtyvien toimintojen käytössä on tiloja muissa kiinteistöissä.

Näissä tiloissa toimii terveysasematoiminnan lisäksi esimerkiksi neuvolat, jotka voidaan sijoittaa keskustan perhekeskukseen.

Jotta tilojen määrä ei kasva, pitää toimitiloja voida irtisanoa kokonaisuuksina. Taulukossa 5 on esimerkki mahdollisista irtisanottavista tiloista. Irtisanottavat tilat voivat olla myös muita kohteita. Tilajärjestelyjen avulla vapautuvia tiloja tividään ottaa muun toiminnan käyttöön, jolloin voidaan luopua erillisistä toimipisteistä muualla. Vapautuvat tilat selvitetään hankesuunnittelun aikana.

Taulukko 4. Terveys- ja hyvinvointikeskukseen soveltuvien toimintojen käytössä olevia tiloja

Vapautuvat tilat eri kiinteistöissä, arvio		arvio m2
Laakso rak 4, terveysaseman käytössä olevat tilat	Lääkärintie, rak 4	1142
Töölön ta:n käytössä olevat tilat	Sibeliuksenkatu 14-16	1195
Viiskulman terveysaseman käytössä olevat tilat	Pursimiehenkatu 4-6	2433
Fysioterapian käytössä olevat tilat	Sibeliuksenkatu 14-16	600
Nuorten- ja aikuisten sosiaalityön tilat, arvio	Malminkatu 3	69,5
Aurora rak 10, Psykiatrian päiväsairaalan tilat	Nordenskiöldinkatu 20	557

	yht.	5556
Lauttasaaten ta.n käytössä olevat tilat	Taivaanvuohentie 6	1092
	yht.	6648

Taulukko 5. Esimerkki luovutettavista tiloista

Esimerkki luovutettavista tiloista	Osoite	htm ²
Kivälän sairaala rak 25 ja 27, kerrokset P,1,3, ja 5	Sibeliuksenkatu 14-16	1195
Viiskulman terveysasema	Pursimiehenkatu 4-6	2 562
Aurora rak 10, Psykiatrian päiväsairaalan tilat	Nordenskiöldinkatu 20	557
	yht.	4 314
Lauttasaaren ta, koko rakennus	Taivaanvuohentie 6	2 833
	yht.	7 147

9.2 Käynnistämiskustannukset

Sosiaali- ja terveysvirasto varaa irtaimistohankintoihin yhteensä noin 3,6 milj. euroa (alv 0 %). Niihin sisältyy terveysaseman kiinteiden sairaalalaitteiden sekä irtokalusteiden, laitteiden, perustutkimusvälineiden, instrumenttien ja ATK-päätelaitteiden kustannuksia. ATK-hankinnat ovat yhteensä noin 1,3 miljoonaa euroa sisältäen tietokoneet, tulostimet, näytöt ja asiakaspäätteet.

Kustannusarvio tarkentuu suunnittelun edetessä.

9.3 Henkilöstösuunnitelma

Keskustan terveys- ja hyvinvointikeskukseen vuonna 2023 siirtyä alustavan arvion mukaan noin 280 työntekijää. Tarkempi henkilöstösuunnitelma tehdään myöhemmin. Suunnitelmaa käytetään rakennuksen tilojen ja varusteiden määrittelyyn ja mitoitukseen.

Taulukko 6. Alustava henkilöstöarvio

Palvelu/mistä siirtyy	Henkilöstöryhmä	Henkilömäärä
Terveysasema		YHT 133
Viiskulma, Töölö, Laakso, Lauttasaari	Lääkäri	56
	Terveyden-/sairaanhoitaja	52
	Perushoitaja	21
	Esimiehet (ylilääkäri, osastonhoitaja)	
	edellytyksenä että johtamisjärjestelmä on samankaltainen kuin Kalasatamassa	4
THK tiimien erityistyöntekijät		YHT 11
	Sairaanhoitaja (mielenterveys- ja päihdetyö)	6
	Fysioterapeutti	5
Nuorten ja aikuisten sosiaalityö		YHT 26
Etelän aikuissosiaalityö	Johtava sosiaalityöntekijä	2
(Kalasatamasta ja Hopeatieltä 2)	Sosiaalityöntekijä	10
(Kalasatamasta ja Hopeatieltä 2)	sosiaaliohjaaja	9
Pohjoisen aikuissosiaalityö	Johtava sosiaaliohjaaja	1
(Kalasataman THKsta)	Sosiaalivonnan sosiaaliohjaaja	2

(Kalasataman THKsta)	Asumisneuvoja, määrä 1-3	2
Keskitetty haavavastaanotto	YHT	5
	Lääkäri	1
	Hoitaja	3
	Jalkaterapeutti	1
Psykiatria ja päihdetyö	YHT	52
Fysioterapia	Fysioterapeutti	9
	Liikunnanohjaaja	1
	Osastonhoitaja	1
Perheiden liikkuva päihdekuntoutus	Johtava sosiaalityöntekijä	1
	Sosiaalihojaaja	5
	Perheterapeutti	5
Ryhmämuotoinen päihdeavokuntoutus	Johtava sosiaalityöntekijä	1
	Sosiaalihojaaja	10
	Toimintaterapeutti/tanssiterapeutti	2
	Ohjaaja	1
Ryhmäterapiakeskus	Osastonhoitaja	1
	Sairaanhoitaja	4
	osastosihteeri	1
	Psykologi	1
Etelän päiväsairaala	Osastonhoitaja	1
	Sairaanhoitaja	3
	Lähihoitaja	1
	Psykologi	1
	Toimintaterapeutti	1
	Toimistosihteeri	0,5
	Lääkäri	1
	Sosiaalityöntekijä	0,5
Fysio- ja toimintaterapia	YHT	13
	Toimintaterapeutti	5
(Pelkkä Töölö)	Fysioterapeutti (6)+ kuntohoito (1)	7
	Osastonhoitaja (fyster)	1
Tukipalvelut	YHT	18
	Laitoshuolto	10
	Vahtimestaripalvelut	4
	Turvallisuuspalvelut	2
	ATK tukihenkilö	2
HUS Kuvantaminen		10
	Röntgenhoitaja	8
	Radiologi	2
HUSLAB		14
	osastonhoitaja	1
	laboratoriohoitaja	13
	KAIKKI YHTEENSÄ	282

10 TOTEUTUS JA AIKATAULU

Esitetään hankesuunnitelmassa.

11 TOTEUTUS- JA YLLÄPITOVASTUU

Hankkeen toteutuksesta ja rahoituksesta sekä kiinteistön ylläpidosta vastaa ulkopuolinen yhtiö, joka vuokraa tilat Helsingin kaupungille. Tilakeskus (jatkossa kaupunkiympäristön tilapalvelut) vuokraa tilat edelleen Sosiaali- ja terveystieteiden virastolle tai Maakuntien tilakeskus Oy:lle.

12 VÄISTÖTILAT JA TOIMINTAOLOSUHTTEET RAKENTAMISEN AIKANA

Hankkeessa ei tarvita väistötiloja. Vallilan terveysaseman kotihoidolle tarvitaan korvaavat tilat, kun Vallilan rakennuksesta luovutaan.

13 TYÖRYHMÄT

13.1 Sosiaali- ja terveystieteiden työryhmät ja asiantuntijat

Projektityöryhmä

- Lars Rosengren, projektipäällikkö
- Pirjo Sipiläinen, tilasuunnittelun asiantuntija, viraston edustaja rakennushankkeessa
- Hannele Kopilow, osastonhoitaja

Toiminnan edustajat

- Etelän psykiatria- ja päihdekeskus: Pentti Hinttala/Päivi Sjöblom ja Sami Keränen
- Nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö: Sari Karisto ja Anne Qvist
- Fysioterapia: Tuija Arvo
- Toimintaterapia: Helena Kara
- HUS Lab: Risto Hilla
- HUS Kuvantaminen Petteri Saaristola
- Tukipalvelut: Ann-Marie Turtiainen ja Anneli Lintuluoto
- Turvallisuus ja -järjestelmät: Jaakko Heinilä, Jukka Koivuranta, Jouni Vartiainen, Ari Vuorinen
- Tietohallinto: Tiina Ortela
- Ympäristöasiat ja jätehuolto: Annukka Kokkonen
- Laitoshuolto: palvelupäällikkö Minna Höckert, **HUS-Tukipalvelut**

Soten johtoryhmä on toiminut ohjausryhmänä